

1. ΑΙΧΜΕΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ...

Μέσο: . . . . . ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 14/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 14/12/2024

Σελίδα: 10

Αιχμές Κεφαλογιάννη για τη διαφάνεια στα στρατιωτικά νοσοκομεία - Δεν θα υπαχθούν στο ΕΣΥ

Σοβαρές αιχμές για θέματα διαφάνειας στα στρατιωτικά νοσοκομεία άφησε ο υφυπουργός Εθνικής Άμυνας, Ιωάννης Κεφαλογιάννης, επισημαίνοντας πως οι σωρευτικές αλλαγές στις διοικήσεις τους ήταν επιβεβλημένες μετά τη σωρεία καταγγελιών για λάθη και παραλείψεις.

«Τα στρατιωτικά νοσοκομεία αυτή τη στιγμή δεν αντιμετωπίζονται ως νοσοκομεία αλλά ως στρατιωτικές μονάδες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, να μην είναι υποχρεωτική η κατάθεση του προϋπολογισμού, των ισολογισμών. Αυτό αντιλαμβάνεστε ότι θα μπορούσε να δημιουργήσει θέματα αδιαφάνειας σε μία σει-

ρά από ζητήματα», δήλωσε στο Kontra ο κ. Κεφαλογιάννης, αναφέροντας ότι τόσο αυτό το ζήτημα όσο και οι άλλες χρόνιες παθολογίες θα αντιμετωπιστούν από τις αλλαγές που επεξεργάζεται εδώ και μήνες το Πεντάγωνο.

Ο ΥΦΕΘΑ ξεκαθάρισε επίσης ότι δεν τίθεται θέμα υπαγωγής των στρατιωτικών νοσοκομείων στο ΕΣΥ. «Θα παραμείνουν με τη λειτουργία την οποία έχουν ως μονάδες, μεταξύ άλλων, και των Ενόπλων Δυνάμεων και δεν υπάρχει καμία περίπτωση ούτε συγχωνεύσεων ούτε υπαγωγής τους στο ΕΣΥ», ανέφερε. Το νομοσχέδιο, που αναμένεται να ψηφιστεί τον Ιανουάριο, όπως είπε

ο κ. Κεφαλογιάννης, περιλαμβάνει αλλαγές και για το υγειονομικό προσωπικό προκειμένου να ανασχεθεί το κύμα παραιτήσεων που έχει παρατηρηθεί. Οι ειδικότητες θα λαμβάνονται πλέον πιο γρήγορα και ένα μέρος των διοικητικών καθηκόντων θα εκπληρώνεται εντός του νοσοκομείου, εξασφαλίζοντας έτσι την καλύτερη στελέχωση των νοσοκομείων αλλά και μια καλή στρατιωτική σταδιοδρομία. Για πρώτη φορά επίσης θα αποζημιώνονται εφημερίες και νυχτερινά όπως στο ΕΣΥ, παρέχοντας ακόμα ένα κίνητρο στους στρατιωτικούς υγειονομικούς.

Ο ΥΦΕΘΑ στάθηκε όμως και στο θέμα πι-

στοποίησης των ιατρικών υπηρεσιών και της κοστολόγησής τους. «Θα πρέπει να ξέρουμε τι ξοδεύουμε, τι δαπανούμε, ποια είναι τα έξοδα, για να μην είμαστε αυτή τη στιγμή σε μία κατάσταση όπου έχουν συσσωρευτεί εδώ και περίπου δεκατρία χρόνια δεκάδες εκατομμύρια οφειλές από τον ΕΟΠΥΥ προς τα στρατιωτικά νοσοκομεία και αντιστοίχως οφειλές των στρατιωτικών νοσοκομείων προς τους προμηθευτές. Και παράλληλα θα υπάρξει και μία πιστοποίηση όλων των ιατρικών πράξεων, σύμφωνα με τους δείκτες που θα μας δώσει το υπουργείο Υγείας», ανέφερε.

Βάσω Δελημήτρου

2. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ MADE IN GREECE

Μέσο: . . . . . ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/12/2024

Σελίδα: 26

Ελλάδα

26

ΚΥΡΙΑΚΗ 15.12.24

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ven.ygeia@gmail.com

Όταν ο υπουργός Υγείας, Αδωνις Γεωργιάδης, διαβεβαίωσε πολύ πρόσφατα ότι το ηλεκτρονικό σύστημα της χώρας μας, το οποίο παρακολουθεί και καταγράφει σε πραγματικό χρόνο (real time) κάθε έλλειψη ή περιορισμένη διαθεσιμότητα οποιουδήποτε σκευάσματος το οποίο κυκλοφορεί στην ελληνική αγορά φαρμάκων, θα αποτελέσει λίαν συντόμως πρότυπο για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ήξερε πολύ καλά τι έλεγε.

Ετσι, στις 2 Φεβρουαρίου του 2025 θα τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το Ευρωπαϊκό Σύστημα Παρακολούθησης Ελλείψεων Φαρμάκων (European Shortages Monitoring Platform - ESMP), στα πρότυπα ακριβώς του ελληνικού συστήματος. Η ευρωπαϊκή αυτή ηλεκτρονική πλατφόρμα θα διευκολύνει την κοινοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών για τις ελλείψεις φαρμάκων σε όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. και θα προωθεί τη διαφάνεια, διευκολύνοντας τις απολύτως έγκαιρες παρεμβάσεις και τις τεκμηριωμένες αποφάσεις σε περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου οι ελλείψεις να αντιμετωπίζονται το συντομότερο δυνατόν. Η πλατφόρμα αυτή θα διασυνδέεται και θα συνεργάζεται στενά με άλλα, ήδη υφιστάμενα όργανα της Ε.Ε., όπως η Ομάδα Εργασίας για τις Ελλείψεις Φαρμάκων (SPOC) του

Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA), και η Εκτελεστική Ομάδα Καθοδήγησης για τις Ελλείψεις και την Ασφάλεια των Φαρμακευτικών Προϊόντων (MSSG). Μέσω αυτής της συνεργασίας θα δίνεται η δυνατότητα στις αρμόδιες ευρωπαϊκές Αρχές να συνδυάζουν τα διαθέσιμα σχετικά δεδομένα από διάφορες πηγές και θα ενισχύεται, με αυτόν τον τρόπο, η αποτελεσματικότητα του συνολικού συστήματος.

Στρατηγική απόφαση

Πρόκειται για μια στρατηγική κίνηση-απόφαση της Κομισιόν, η οποία, μέσα από τις στοχευμένες ρυθμίσεις της νέας φαρμακευτικής νομοθεσίας, θα ενισχύει τη διαφάνεια στην παραγωγή και τη διανομή των φαρμάκων, θα προωθεί την ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών πρώτων υλών και θα βελτιώνει την παρακολούθηση της διαθεσιμότητας των φαρμάκων σε κάθε χώρα-μέλος και σε ολόκληρη την Ε.Ε. Στόχος η σταθεροποίηση της ευρωπαϊκής αγοράς φαρμάκων και η αποτροπή μελλοντικών ελλείψεων είτε σε εθνικό είτε σε κεντρικό επίπεδο.

Το νέο ευρωπαϊκό σύστημα για τη real time παρακολούθηση των ελλείψεων φαρμακευτικών σκευασμάτων φιλοδοξεί να αντιμετωπίσει μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις, οι οποίες πλήττουν σήμερα τα ευρωπαϊκά συστήματα Υγείας: τις ελλείψεις κρίσιμων και πολύ αναγκαίων φαρμάκων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με πρόσφατα σχετικά στοιχεία, τα

αντιβιοτικά βρίσκονται στην κορυφή της λίστας των φαρμακευτικών σκευασμάτων που παρουσιάζουν ελλείψεις σχεδόν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Επίσης, σκευάσματα τα οποία χορηγούνται για νευρολογικές παθήσεις, καθώς και αντιεπιληπτικά φαρμακευτικά σκευάσματα καταγράφουν διαρκή έλλειψη κυρίως λόγω της πραγματικής δυσκολίας για τους θεράποντες ιατρούς να προχωρήσουν σε αλλαγή των θεραπευτικών σχημάτων προς τους ασθενείς τους, αλλά και εξαιτίας της περιορισμένης διαθεσιμότητας των πρώτων υλών, οι οποίες είναι απαραίτητες για την παραγωγή των εν λόγω φαρμακευτικών σκευασμάτων.

Τα στοιχεία του ΕΟΦ

Εν τω μεταξύ και σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επίσημα στοιχεία του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ), στα τέλη του περασμένου Νοεμβρίου υπήρχε στη χώρα μας περιορισμένη διαθεσιμότητα για 232 φαρμακευτικά σκευάσματα, εκ των οποίων τα 37 είναι νοσοκομειακά, 3 είναι εμβόλια, 2 σκιαγραφικά, 1 ραδιοφάρμακο και 1 Μη Υποχρεωτικός Συνταγογραφούμενο Φάρμακο (ΜΥΣΥΦΑ).

Σύμφωνα πάντα με τα ίδια στοιχεία του ΕΟΦ, καταγράφηκε επίσης περιορισμένη διαθεσιμότητα σε 30 φαρμακευτικά σκευάσματα, τα οποία εισάγονται στην Ελλάδα από το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ), εκ των οποίων τα τέσσερα είναι αμιγώς νοσοκομειακά.

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΡΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ*

Η Ελλάδα πρωτοπορεί

Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα τα ευρωπαϊκά συστήματα Υγείας είναι οι ελλείψεις φαρμάκων. Η παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού φαρμάκων είναι σε σημαντικό βαθμό εύλαμπη, γεγονός που έγινε ιδιαίτερα αντιληπτό κατά την πανδημία. Αν αγνορίζονταν τις σοβαρές προκλήσεις που δημιουργούν οι ελλείψεις φαρμάκων στα συστήματα Υγείας, η Ευρωπαϊκή Ένωση εργάζεται συστηματικά για την ενίσχυση της φαρμακευτικής εφοδιαστικής αλυσίδας.

Στο πλαίσιο αυτό, η νέα Φαρμακευτική Στρατηγική για την Ευρώπη αποτελεί ένα ορόσημο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας του φαρμακευτικού τομέα, μέσα από την ενίσχυση της πρόσβασης των πολιτών σε οικονομικά προσιτά φάρμακα, την προώθηση της καινοτομίας, την προετοιμασία για υγειονομικές κρίσεις, καθώς και την ενίσχυση της φαρμακευτικής αυτονομίας της Ε.Ε. Παράλληλα, μέσα από στοχευμένες ρυθμίσεις της νέας φαρμακευτικής νομοθεσίας ενισχύεται η διαφάνεια στην παραγωγή και τη διανομή φαρμάκων, προωθείται η ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών πρώτων υλών και βελτιώνεται η παρακολούθηση της διαθεσιμότητας φαρμάκων.

Στη χώρα μας, η λειτουργία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Παρακολούθησης Διακίνησης Φαρμάκων (ΗΣΠΑΔΦ) ήδη επιτρέπει την παρακολούθηση αποθεμάτων και διακίνησης κρίσιμων φαρμάκων μέσω ιχνηλάτησης της εφοδιαστικής αλυσίδας σε σχεδόν πραγματικό χρόνο. Μεσοπρόθεσμος σκοπός του συστήματος είναι η χρήση πολυπαραγοντικών αλγορίθμων και Τεχνητής Νοημοσύνης για την πρόβλεψη και την πρόληψη ελλείψεων, διασφαλίζοντας την έγκαιρη ανταπόκριση στις ανάγκες του πληθυσμού και ενισχύοντας τη συνολική ανθεκτικότητα του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Παράλληλα, μέχρι σήμερα, η χώρα μας έχει ήδη αξιοποιήσει μηχανισμούς αλληλεγγύης που προβλέπονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την κάλυψη ελλείψεων, όπως στην περίπτωση κρίσιμων φαρμάκων κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ο νέος μηχανισμός θα επιτρέψει ακόμα καλύτερη συνεργασία και ταχύτερη ανταπόκριση, διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες θα έχουν συνεχή πρόσβαση στα φάρμακα που χρειάζονται. Η εφαρμογή του συστήματος αναμένεται επίσης να μειώσει την εξάρτηση από ευάλωτες διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες, προωθώντας την τοπική παραγωγή και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής φαρμακευτικής αυτονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, πρωτοβουλίες όπως η υπάρχουσα Συμμαχία Κρίσιμων Φαρμάκων και ο μελλοντικός Κανονισμός Κρίσιμων Φαρμάκων θα παίξουν καθοριστικό ρόλο. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν τη χαρτογράφηση των σημείων ευλωτότητας στην παραγωγή φαρμάκων, την ενθάρρυνση επενδύσεων σε ευρωπαϊκές φαρμακευτικές υποδομές και τη θέσπιση κινήτρων για την παραγωγή κρίσιμων φαρμάκων εντός Ε.Ε.

*Γενικός γραμματέας Στρατηγικού Σχεδιασμού του υπουργείου Υγείας

Σύστημα παρακολούθησης φαρμάκων made in Greece

► Αρχές Φεβρουαρίου του 2025 σε λειτουργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση – Πώς θα λειτουργεί και με ποια όργανα θα διασυνδέεται

Καλπάζει η ζήτηση για υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας στην Ελλάδα

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

«Οι πελάτες μας δεν έχουν ακόμη δεχτεί επίθεση, αλλά αυτό νομοτελειακά θα συμβεί». Η φράση αυτή ανήκει σε επικεφαλής μεγάλης τεχνολογικής εταιρείας, ο οποίος περιέγραφε σε πρόσφατη συνάντηση με εκπρόσωπους Τύπου την ασύμμετρη απειλή των κυβερνοεπιθέσεων για επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Σύμφωνα με έκθεση της εταιρείας παροχής λύσεων κυβερνοασφάλειας Check Point, το τελευταίο εξάμηνο εκδηλώνονται, κάθε εβδομάδα κατά μέσον όρο, περισσότερα από 750 κυβερνοκυπήματα (χωρίς επιτυχία τα περισσότερα) μόνο στις ελληνικές τράπεζες. Τα δεδομένα αυτά κατατάσσουν την Ελλάδα δεύτερη, μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, ως προς τον κίνδυνο εκδήλωσης κυβερνοεπιθέσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και η αμερικανική συμβουλευτική Advisen τοποθετούν τις απώλειες του χρηματοοικονομικού τομέα, παγκοσμίως, σε 11,5 δισ. ευρώ κατά τα τελευταία 20 χρόνια, οπότε περισσότερα από 20.000 περιστατικά έχουν εκδηλωθεί. Με τις κυβερνοεπιθέσεις να αυξάνονται δραματικά και τους χάκερ ακτιβιστές (αποκαλύπτουν τις τρωτότητες χωρίς να προκαλούν ανεπανόρθωτες βλάβες στα πληροφοριακά συστήματα) να έχουν σχεδόν πλήρως αντικαταστήσει κυβερνοεγκληματίες, που υποκλέπουν προσωπικά δεδομένα και αποσπών χρηματικά ποσά, γίνεται αντιληπτό γιατί εντός κι εκτός Ελλάδας η αγορά των υπηρεσιών

κυβερνοασφάλειας ακμάζει. Εως το 2030 η αξία της συγκεκριμένης αγοράς αναμένεται να αγγίξει τα 360 δισ. ευρώ από περίπου 170 δισ. ευρώ το 2024, εμφανίζοντας μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 10%, σύμφωνα με έρευνα ξένης συμβουλευτικής εταιρείας.

«Όλα μας τα προσωπικά δεδομένα βρίσκονται στο Διαδίκτυο, διότι σχεδόν κάθε είδους δραστηριότητα πραγματοποιείται ψηφιακά, γεγονός που προσελκύει τους κυβερνοεγκληματίες. Καθίσταται, λοιπόν, μονόδρομος η υιοθέτηση μέτρων προστασίας, πεδίο στο οποίο δραστηριοποιούνται πολυάριθμες επιχειρήσεις, οι οποίες για να επιβιώσουν δεν αρκεί να δημιουργούν απλώς καλές, αλλά πολύ καλύτερες λύσεις από τις υφιστάμενες», δηλώνει στην «Κ» ο Σολ Γκράντμαν, διευθύνων σύμβουλος της ισραηλινής τεχνολογικής εταιρείας ASG Ltd και πρόεδρος της ισραηλινής λέσχης ανώτατων στελεχών ψηφιακής τεχνολογίας (Silicon Club) που συμμετείχε στο πρόσφατο Emerging Tech Forum (διοργανώθηκε για τέταρτη συνεχόμενη φορά από την ένωση ελληνικών εταιρειών αναδυόμενων τεχνολογιών). Στην Ελλάδα, η ζήτηση για αποτελεσματικές υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας καλπάζει, ενισχύοντας το αντικείμενο εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα, παρότι σημαντικό αριθμός επιχειρήσεων επιλέγει να μη λαμβάνει μέτρα. «Η ζήτηση για υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας αυξάνεται με εντυπωσιακό ρυθμό, κάτι που γίνεται σε εμάς φανερό τόσο από τον διαρκώς αυξανόμενο όγκο

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η αμερικανική συμβουλευτική Advisen τοποθετούν τις απώλειες του χρηματοοικονομικού τομέα, παγκοσμίως, σε 11,5 δισ. ευρώ κατά τα τελευταία 20 χρόνια, όπου περισσότερα από 20.000 περιστατικά έχουν εκδηλωθεί.

Το τελευταίο εξάμηνο εκδηλώνονται, κάθε εβδομάδα κατά μέσον όρο, περισσότερα από 750 κυβερνοκυπήματα, χωρίς επιτυχία τα περισσότερα, μόνο στις ελληνικές τράπεζες.

εργασιών της Neurosoft, όσο και από τη συνολική ανάπτυξη της αγοράς στον συγκεκριμένο τομέα. Οι πτήσεις που δέχονται οι επιχειρήσεις ώστε να αναπτυχθούν στο κομμάτι της κυβερνοασφάλειας είναι πολλαπλές. Πρώτον, είναι κανονιστικές. Δεύτερον, σχετίζονται με την αυξη-

μένη ζήτηση των κυβερνοεπιθέσεων, οι οποίες γίνονται ολοένα πιο εξελιγμένες και στοχεύουν κρίσιμες υποδομές, επιχειρήσεις και οργανισμούς. Τρίτον, η κυβερνοασφάλεια είναι πλέον ζήτημα στρατηγικής σημασίας, καθώς η στρατηγική που χαράσσεται και εφαρμόζεται βαρύνει πλέον νομικά τη διοίκηση των οργανισμών. Το ατυχές είναι ότι οι οργανισμοί υπολείπονται στο πεδίο του πλήρους ψηφιακού μετασχηματισμού. Με άλλα λόγια, δεν παρατηρούμε μια συνολικά αυξημένη ωριμότητα σε θέματα κυβερνοασφάλειας, καθώς εξακολουθούν να υπάρχουν κρίσιμοι τομείς και πεδία με ανεπαρκή μέτρα προστασίας», σημειώνει ο Γιώργος Κορρές, διευθυντής λειτουργιών κυβερνοασφάλειας της Neurosoft, που εμφανίζει διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης, σε σχέση με το 2023, οπότε ο κύ-

Κινητικότητα στην αγορά

Η ισχυρή ζήτηση για υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας τροφοδοτεί και μία δίκομη προηγούμενη κινητικότητα των τελευταίων ετών στη συγκεκριμένη αγορά. Πριν από ένα χρόνο, το Ταμείο «Φαιστός» (χρηματοδοτείται εταιρείες που αναπτύσσουν εφαρμογές 5G) επένδυσε στην ελληνική τεχνολογική εταιρεία κυβερνοασφάλειας Sphynx, η οποία καταγράφει ισχυρή ανάπτυξη. Οπως εξηγεί στην «Κ» ο ιδρυτής και

CEO της Sphynx Γιώργος Σπανουδάκης, έως τις αρχές του νέου έτους, η εταιρεία θα έχει ολοκληρώσει τη δημιουργία του δικού της επιχειρησιακού κέντρου κυβερνοασφάλειας όπου θα απασχολούνται 25 άτομα. Η Sphynx, που έχει δημιουργήσει δύο νέα παραρτήματα στο Ελληνικό και στο Ηράκλειο Κρήτης, από τις αρχές της χρονιάς έχει ήδη προσλάβει 20 άτομα, ενώ το τελευταίο δωδεκάμηνο έχει αναλάβει συμβάσεις αξίας άνω των 12 εκατ. ευρώ. Ο τζίρος της διαμορφώθηκε το 2023 σε 2,93 εκατ. ευρώ, ενώ η εταιρεία που έχει εισέλθει στον κλάδο της ναυτιλίας, τοποθετεί τον ρυθμό ανάπτυξης του 2024 σε 25%-30%.

Επίσης, τον Απρίλιο του 2021, το family office της Μαρίας Λάτση εισήλθε στο μετοχικό κεφάλαιο της Obrela Security Industries, η οποία πριν από περίπου δύο χρόνια εξαγόρασε την Encode, μια εταιρεία με μοιραίες αντικείμενο δραστηριότητας. Το 2023, έναντι του 2022, η εταιρεία ενίσχυσε κατά 85% τα έσοδά της, σε 7,4 εκατ. ευρώ, αλλά παρέμεινε ζημιώσιμη. Στις νεοεισερχόμενες στην ελληνική αγορά εταιρείες ανήκει και η NVISO Ελλάδας, που συστάθηκε τον Αύγουστο του 2022, ενισχύοντας πέρσι ετησίως τον κύκλο εργασιών κατά περισσότερες από επτά φορές, σε 3,7 εκατ. ευρώ. Η εταιρεία απασχολεί περισσότερους από 100 εργαζομένους - αρχικά σχεδίαζε 60 προσλήψεις έως το τέλος του 2025 - και δραμολολογεί την επόμενη χρονιά τη δημιουργία νέου γραφείου στη Θεσσαλονίκη.

3. ΟΙ ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΤΡΑΜΠ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 14/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 14/12/2024

Σελίδα: 1

ΡΟΜΠΙΕΡΤ ΚΕΝΕΝΤΙ ΤΖΟΥΝΙΟΡ ΘΕΛΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΕΜΒΟΛΙΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ 3

3. ΟΙ ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΤΡΑΜΠ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 14/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 14/12/2024

Σελίδα: 1

Οι ανορθόδοξες επιλογές του Τραμπ *Δύσπιστη η κοινή γνώμη στις ΗΠΑ*

Αμφιλεγόμενες είναι οι επιλογές του εκλεγμένου προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών Ντόναλντ Τραμπ για το υπουργικό του συμβούλιο, καθώς βασικό κριτήριο αποτελεί η πίστη τους προς το πρόσωπό του. Στην ανορθόδοξη κυβέρνησή του ήρθε να προστεθεί η ανάθεση διπλωματικών πόστων σε συμπέθερους και πρώην νύφες. Πάντως, η κοινή γνώμη εμφανίζεται απογοητευμένη. **Σελ. 3**

Περίεργα βιογραφικά, αμφιλεγόμενες επιλογές

Ερωτήματα για τις θέσεις εκλεκτών του Τραμπ – Κατάργηση εμβολιασμού κατά της πολιομυελίτιδας εξετάζει ο Κένεντι

Τα πρώτα ονόματα του υπουργικού συμβουλίου που ανακοίνωσε ο εκλεγμένος πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ προέδρασαν την κοινή γνώμη για το ανορθόδοξο υπουργικό συμβούλιο που σχεδιάζει να σχηματίσει. Πλέον όμως εκτός από τα περίεργα βιογραφικά ήρθαν να προστεθούν σοβαροί κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία. Έτσι, στο επίκεντρο εκστρατείας με στόχο την ανάκληση της άδειας κυκλοφορίας των εμβολίων κατά της πολιομυελίτιδας και της ηπατίτιδας Β βρίσκεται ο νομικός σύμβουλος του προαλεγμένου ως υπουργού Υγείας του Τραμπ, Ρόμπερτ Κένεντι τζούνιορ.

Ο Ρόμπερτ Κένεντι τζούνιορ με τον Ντόναλντ Τραμπ σε παλαιότερη εκδήλωση. Ο προαλεγμένος ως υπουργός Υγείας των ΗΠΑ είναι γνωστός αμφισβητίας των εμβολίων.

Ο δικηγόρος Ααράν Σίρι, σύμβουλος του Κένεντι στην επιλογή επικεφαλής υγειονομικών υπηρεσιών, έχει αφιερώσει τη σταδιοδρομία του στην ανάκληση σειράς εμβολίων, που έχουν σώσει τη ζωή εκατομμυρίων Αμερικανών. Ο Σίρι συμμετείχε στο πλευρό του Κένεντι σε συνεντεύξεις υποψηφίων για την ηγεσία των σημαντικότερων υγειονομικών υπηρεσιών των ΗΠΑ. Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, ο Σίρι φέρει με ρώτιση τους υποψηφίους τη γνώμη τους για τον εμβολιασμό. Ο Κένεντι, γνωστός αμφισβητίας των εμβολίων, επιμένει ότι δεν έχει σχέδια ανάκλησης εμβολίων, ενώ για να αναλάβει τα καθήκοντά του απαιτείται να εξασφαλίσει την έγκριση της Γερουσίας. Οι στενές σχέσεις του με τον Σίρι εγείρουν, όμως, ερωτήματα για την εμβολιαστική πολιτική της επερχόμενης κυβέρνησης Τραμπ.

Ο Σίρι συνεργάζεται με το Δίκτυο Ενημέρωσης Συναινεσών, μη κερδοσκοπική εταιρεία με αποστολή την «ατρική ελευθερία», που ίδρυσε ο Ντέλ Μπίγκντι, παραγωγός δημοφιλούς αντιεμβολιαστικού ντοκιμαντέρ. Το 2022, ο Σίρι κατέθεσε επίσημο αίτημα ανάκλησης του εμβολίου της πολιομυελίτιδας στην Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA).

Ο ιός της πολιομυελίτιδας, αίτιο της επιφοβής ασθένειας, εξαφανίστηκε από τις ΗΠΑ χάρη στον υποχρεωτικό εμβολιασμό του πληθυσμού. Ο Τραμπ είχε την περασμένη εβδομάδα ότι ο Κένεντι ίσως εξετάσει τη σχέση μεταξύ εμβολίων και αυτοτισμού. Η θεωρία αυτή συνεχίζει να διασπείρεται από φίλους των θεωριών συνωμοσίας, παρότι η επιστημονική κοινότητα

έχει αποκλείσει διαρρήδην κάθε συσχέτιση μεταξύ παιδικού εμβολιασμού και αυτοτισμού.

«Κακοποιητής»

Στο μεταξύ, νέες ενδοκρινικές αποκλίσεις έρχονται στο φως για τον προαλεγμένο για υπουργό Αμυνας του Τραμπ, πρώην παρουσιαστή του δικτύου Fox, Πιτ Χέγκοθ, ο οποίος στο τελευταίο του βιβλίο καταγγέλλει ως «μαρξιστική πολιτική» τη στρατολόγηση ομοφυλόφιλων και γυναικών στις τάξεις του στρατού.

«Οι πατεράδες είναι αυτοί που μας σπρώχνουν να ρισκάρουμε. Οι μαμάδες είναι αυτές που μας βάζουν τις βοηθητικές ρόδες στα ποδήλατα. Χρειαζόμαστε μαμάδες, αλλά όχι στον στρατό. Αν εκπαιδεύσεις ομάδα ανδρών να συμπεριφέρονται το ίδιο σε γυναίκες στο πεδίο της μάχης, θα

Μόλις 30% των Αμερικανών δηλώνουν «πολύ σίγουροι» ότι ο νεοεκλεγείς πρόεδρος θα κάνει τις σωστές τοποθετήσεις.

είναι δύσκολο να τους πείσεις να τους φέρονται διαφορετικά στο σπίτι», γράφει στο βιβλίο του ο εν αναμονή υπουργός Αμυνας.

Ο Χέγκοθ έχει κατηγορηθεί από γυναίκα για σεξουαλική κακοποίηση, κατηγορία την οποία αρνείται, ενώ έχει παραδεχθεί ότι κάνει κατάχρηση αλκοόλ, υποσχόμενος να κόψει το ποτό εάν εξασφαλίσει την έγκριση της Γερουσίας. Η μητέρα του τον χαρακτηρίζει σε μνήμιά της το

2018 «κακοποιήτριά γυναικών». Σε μία προσπάθεια να ανασκευάσει τη ζημιά που έκανε στον γιο της, η μητέρα του Χέγκοθ εμφανίσθηκε την περασμένη εβδομάδα σε εκπομπή του δικτύου Fox αποκρυσθόντας το επίμαχο email της από το 2018.

Τη στήριξη των Ρεπουμπλικανών μελών της Επιτροπής Δικαστικών Υποθέσεων της Γερουσίας φέρει να έχει εξασφαλίσει ο Κας Πατέλ, τον οποίο ο Τραμπ επέλεξε για τη θέση διευθυντή του FBI. Εξασφαλίζοντας τη στήριξη των Ρεπουμπλικανών και πανίσχυρης επιτροπής, ο Πατέλ θα φέρει σε δύσκολη θέση όσους Ρεπουμπλικανούς γερουσιαστές αποφασίσουν να μην τον ψηφίσουν στην ψηφοφορία έγκρισής του ενώπιον της ολομέλειας του οργάνου.

Ο Πατέλ θεωρείται ένας από τους πλέον αμφιλεγόμενους

υποψηφίους για ομοσπονδιακό θώκο, εξαιτίας των εκπροσμημένων θέσεων του για «εμπάζωμα» του FBI και τη λίστα εκθρόνι του Τραμπ που φέρεται να έχει συντάξει. Ο υποψήφιος επικεφαλής της ομοσπονδιακής διοικητικής υπηρεσίας είχε, όμως, ιδιαίτερη τύχη την περασμένη εβδομάδα, καθώς τα φώτα της αρνητικής δημοσιότητας στράφηκαν κυρίως στον Πιτ Χέγκοθ. Σε μια προσπάθεια να διατηρήσει χαμηλό προφίλ, ο Πατέλ αγνόησε τις τελευταίες ημέρες εκκλήσεις δημοσιογράφων για δηλώσεις στους διαδρόμους της Γερουσίας.

Ο Ελληνοαμερικανός Ρήγας

Την ίδια ώρα, τον διορισμό του Ελληνοαμερικανού Μάικλ Ρήγας ως αναπληρωτή υπουργού Εξωτερικών αρμόδιου για τη διαχείριση και τους πόρους, ανακοίνωσε ο Τραμπ. Σε μήνυμά του στην ιδιωτική του πλατφόρμα κοινωνικών δικτύωσης ο εν αναμονή πρόεδρος γράφει: «Ο Μάικλ θα φέρει κουλτούρα λογοδοσίας στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ, όπως έκανε ως υπηρεσιακός διευθυντής του γραφείου Διαχειρίσιμων και Προϋπολογισμού στην πρώτη μου θητεία». Ο Ρήγας σπούδασε στα πανεπιστήμια της Βοστώνης και του Χάρβαρντ και έχει εργασθεί στον ιδιωτικό τομέα ως οικονομολόγος και επενδυτικός σύμβουλος. Φέρεται να σχετίζεται με το συντηρητικό μανιφέστο Project 2025, που καλεί μεταξύ άλλων σε δραστηριότητες της δημόσιας διοίκησης.

Την αμφισβητία τους εκφράζουν, στο μεταξύ, οι Αμερικανοί για την ικανότητα του Τραμπ να επιλέξει κατάλληλο κυβερνητικό προσωπικό, να διαχειρισθεί τις κρατικές δαπάνες, τον στρατό και τον Λευκό Οίκο, σύμφωνα με δημοσκοπήσεις που κυκλοφόρησε χθες.

Ποσοστό 49% των ερωτηθέντων «δεν είναι καθόλου σίγουροι» ότι ο Τραμπ είναι ικανός να επιλέξει κατάλληλα στελέχη για τα υπουργεία και τις ομοσπονδιακές υπηρεσίες. Μόλις 30% των Αμερικανών δηλώνουν «πολύ σίγουροι» ότι ο Τραμπ θα προχωρήσει σε σωστές επιλογές. Ακόμη και μεταξύ Ρεπουμπλικανών, ποσοστό 40% των ερωτηθέντων δηλώνει «ελάχιστα» ή «καθόλου» σίγουροι ότι ο Τραμπ θα διαχειρισθεί σωστά τους διορισμούς, την άμυνα, τις δαπάνες και τον Λευκό Οίκο.

REUTERS

Οι ανορθόδοξοι διορισμοί του Τραμπ

Πιτ Χέγκοθ, 44 ετών
Διευθυντής του FBI
Αντιμετωπίζει καταγγελίες κατάχρησης αλκοόλ και σεξουαλικής κακοποίησης.

Κας Πατέλ, 44 ετών
Υπουργός Αμυνας
Αντιμετωπίζει να εκκοθάρσει τους εκθρόνι του Τραμπ στο FBI και την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, προκειμένου να τους αντικαταστήσει με ιδεολογικά.

Κρις Ράιτ, 59 ετών
Υπουργός Ενέργειας
Αντιμετωπίζει να αυξήσει την άντληση ορυκτών καυσίμων με στόχο την αντιμετώπιση της φτώχειας μεταξύ του αμερικανικού πληθυσμού.

Τσίλι Γκακίμπ, 43 ετών
Επικεφαλής υπηρεσιών πληροφοριών
Θα έχει την επίβλεψη όλων των υπηρεσιών αντεκτεταστικής της χώρας. Κατηγορείται ως ρέκτις θεωριών συνωμοσίας και υποστηρίζει τον Βλαντιμίρ Πούτιν.

Κίμπερλι Γκλίκοφ, 55 ετών
Πρόεδρος στην Αθήνα
Υπήρξε εισαγγελέας στο Σαν Φρανσίσκο και στο Λος Άντζελες, ενώ ήταν σύζυγος του Δημοκρατικού κυβερνήτη της Καλιφόρνιας, Γκρίν Νούσιου. Διατηρούσε σχέση με τον υιό Τραμπ, Άτον Τζούνιορ, με τον οποίο χώρισε πρόσφατα.

Ρόμπερτ Κένεντι τζούνιορ, 70 ετών
Υπουργός Υγείας και Κοινωνικών Υπηρεσιών
Είναι ένας από τους διασημότερους αρνητές εμβολιασμού, πιστεύει σε θεωρίες συνωμοσίας για τα εμβόλια. Θα είναι αρμόδιος για τη χρηματοδότηση της ιατρικής έρευνας και την έγκριση νέων φαρμάκων.

Σούζι Ουάιτς, 67 ετών
Προσυπάρχης Λευκού Οίκου
Ο Τραμπ διόρισε οκτώ γυναίκες σε υπουργικούς θώκους, συμπεριλαμβανόμε-

3. ΟΙ ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΤΡΑΜΠ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 14/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 14/12/2024

Σελίδα: 3

νομενης και της Ουαλις. Η γεννημενη στο Νιου Τζέρσεϊ είναι ένας από τους λίγους ανθρώπους που τολμούν να πουν «όχι» στον Τραμπ.

Μασάντ Μπούλος, 53 ετών
Σύμβουλος για θέματα
Μέσης Ανατολής

Ο γεννημένος στον Λίβανο ορθόδοξος Μπούλος είναι πεθερός της μικρής κόρης του Τραμπ, Τίφφани. Ανέλαβε ενεργό ρόλο στην προσέλευση της μουσουλμανικής ψήφου στις τελευταίες εκλογές.

Τσαρλς Κούσνερ, 70 ετών
Πρεσβευτής στο Παρίσι

Συμπέθερος του Τραμπ, έχτισε την περιουσία του ως μεσίτης ακινήτων στη Νέα Υόρκη. Το 2005 οδηγήθηκε στις ομοσπονδιακές φυλακές για φοροδιαφυγή.

ΠΗΓΕΣ: CBS, The Hill, Washington Post, Graphic News

4. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ BRAIN

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/12/2024

Σελίδα: 1

Επιχειρήσεις στη μάχη του brain gain

Τι προσφέρουν στους Έλληνες του εξωτερικού για να επιστρέψουν

Ελκυστικό πακέτο αποδοχών, που μαζί με το κίνητρο των φοροαπαλλαγών σε όσους επαναπατριστούν γίνεται ελκυστικότερο, σταθερότητα που μπορεί να προσφέρει ένας μεγάλος όμιλος και προοπτική εξέλιξης της καριέρας τους αποτελούν τα βασικά όπλα των κορυφαίων ελληνικών επιχειρήσεων στη μάχη του brain gain. Δεκαπέ-

ντε εκ των κορυφαίων εταιρειών του ελληνικού επιχειρείν βρέθηκαν στο Άμστερνταμ, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Rebrain Greece» του υπουργείου Εργασίας, και έχουν ήδη προσελκύσει κάποιους Έλληνες του εξωτερικού ελπίζοντας να τους ενσωματώσουν σύντομα στο προσωπικό τους. Οι εκπρόσωποι των ελληνικών ομίλων

έχουν στα χέρια τους εκατοντάδες βιογραφικά Ελλήνων που εργάζονται στην Ολλανδία, ενώ συνομίλησαν με περισσότερους από 1.100 ενδιαφερομένους. Μάλιστα, η πρώτη αντίστοιχη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε την περασμένη άνοιξη, στο Λονδίνο, είχε ως αποτέλεσμα την πρόσληψη τουλάχιστον 70 ατόμων. **Σελ. 9**

Εκπρόσωποι δεκαπέντε κορυφαίων ελληνικών επιχειρήσεων βρέθηκαν στο Άμστερνταμ και συνομίλησαν με περισσότερους από 1.100 Έλληνες που ζουν και εργάζονται στην Ολλανδία.

Επιχείρηση brain gain από μεγάλες εταιρείες

Τι προσφέρουν για να επαναπαριστούν νέοι εργαζόμενοι που έφυγαν στην κρίση

Της ΡΟΥΣΣΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Η γνώση, η εμπειρία και η εξειδίκευση σε καινοτόμες δραστηριότητες—που ίσως ακόμη δεν έχουν αναπτυχθεί στη χώρα μας ή που η «δεξαμενή ταλέντων» γι' αυτές είναι πολύ περιορισμένη—, αλλά και ικανότητες που αποκτήσει κανείς βγαίνοντας από τη «ζώνη ασφαλείας του», ζώντας στο εξωτερικό σε πρωτόγνωρες συνθήκες, αποτελούν ελκυστικά και άκρως δυσέρετα χαρακτηριστικά και φέρνουν τους Έλληνες του εξωτερικού πρώτους στην λίστα αναζήτησης ταλέντων από τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Ειδικά από αυτές, που φιλοδοξούν να εισαγάγουν—μέσω αυτών— στην εγχώρια οικονομία μια παγκόσμια προοπτική ανάπτυξης. Δεν είναι τυχαίο ότι στο πρόσφατο ταξίδι που διοργάνωσε η εταιρεία για την αιγίδα της πλατφόρμας του υπουργείου Εργασίας Rebrain Greece, συμμετείχαν οι Alpha Bank, Archirodon, Cenergy Holdings, Demo Pharmaceutical, ElvalHalcor, Eunice Energy Group, Ernst & Young, HELLENIQ ENERGY, Lamda Development, Metlen Energy and Metals, Motor Oil, OTE Group, Pfizer, ΔΕΗ και Titan Group, εταιρείες κυρίαρχου του ελληνικού επιχειρείν, μεγάλοι όμιλοι της χώρας που πρωταγωνιστούν στο εγχώριο—και όχι μόνο—οικονομικό γίγνεσθαι και επενδύουν στη γνώση και την καινοτομία.

Η πλειονότητα των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στο τέλος Νοεμβρίου στην εκδήλωση του υπουργείου Εργασίας στο Αμστερνταμ έχει ήδη προσελκύσει κάποιους Έλληνες του εξωτερικού κι ελπίζει να τους ενσωματώσει σύντομα στο προσωπικό της. Η πρώτη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε την περασμένη άνοιξη στο Λονδίνο, άλλωστε, είχε ως αποτέλεσμα την πρόσληψη τουλάχιστον 70 ατόμων σε ελληνικές επιχειρήσεις, ενώ και οι εκπρόσωποι των ομίλων και των εταιρειών που συμμετείχαν στο Αμστερνταμ έχουν στα χέρια τους εκατοντάδες βιογραφικά Ελλήνων που εργάζονται στην Ολλανδία, αφού βρέθηκαν και συνομιλήσαν με εκπαιδευτικούς των επιχειρήσεων και του

υπουργείου Εργασίας, περισσότεροι από 1.100 ενδιαφερόμενοι. Κάποιος από αυτούς, μάλιστα, πολλοί εκπρόσωποι επιχειρήσεων θα τους ήθελαν ήδη στο δυναμικό τους και μιλώντας στην «Κ» δηλώνουν αποφασισμένοι να κάνουν ό,τι περνάει από το χέρι τους για να τους προσελκύσουν. Πρόκειται για άτομα με γνώσεις και εμπειρία σε μεγάλες επιχειρήσεις του εξωτερικού, επισήμηνται ο γενικός διευθυντής Εργασιακών Σχέσεων και εμπνευστής της πλατφόρμας Rebrain Greece, Κώστας Αγραπιδάς.

Προοπτικά και ασφάλεια

Η «Κ» συνομιλήσε με εκπροσώπους κάποιων επιχειρήσεων, κυρίως διευθυντές ανθρώπινου δυναμικού, που συμμετείχαν στα ταξίδια που διοργάνωσε το υπουργείο Εργασίας και ένα από τα βασικά συμπεράσματα είναι ότι όσοι από τους Έλληνες είναι έτοιμοι να λάβουν μια «απόφαση ζωής», όπως είναι η επιστροφή στην πατρίδα, βρίσκονται σε φάση ωριμότητας, που το οικονομικό δεν είναι αυτοσκοπός. Στην πλειονότητά τους, όπως δηλώνει η διευθύντρια ανθρώπινου δυναμικού του ομίλου Eunice Energy, έχουν υψηλά ποσοτικά στάνταρντ σε σχέση με τον οργανισμό που επιθυμούν να εργαστούν. Πρόκειται για μια κατασταλαγμένη επαγγελματίας, που σταθμίζουν εκτός από το οικονομικό και άλλες προοπτικές, όπως η σταθερότητα, η ανάπτυξη, η συμμετοχή και η εξέλιξη τους. Για τον λόγο αυτό, άλλωστε, η αδιαμεσολάβητη επαφή μεταξύ των ενδιαφερομένων και των υψηλόβαθμων στελεχών επιχειρήσεων είχε εκ των πραγμάτων θετικό πρόσημο.

Όπως χαρακτηριστικά δηλώνει η αρμόδια υπουργός Νίκη Κεραμέως, «το υπουργείο Εργασίας φέρνει κοντά Έλληνες που ζουν στο εξωτερικό και θέλουν να επιστρέψουν στην πατρίδα και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αναζητούν προσωπικό, λειτουργώντας ως «γέφυρα» μεταξύ των δύο. «Εννέα μέρω μέρω για τις επαγγελματίες προοπτικές που υπάρχουν πλέον στην Ελλάδα και αναδεικνύουμε την επιλογή. Η απόφαση είναι δική τους», επισημηνται.

Πάνω, στιγμιότυπα από την τελευταία εκδήλωση αναζήτησης ταλέντων στο Αμστερνταμ, Rebrain Greece, τον Νοέμβριο. Εκπρόσωποι μεγάλων ελληνικών ομίλων που συμμετείχαν έχουν στα χέρια τους εκατοντάδες βιογραφικά Ελλήνων που εργάζονται στην Ολλανδία και θέλουν να επιστρέψουν. Κάτω, η πρώτη εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε την περασμένη άνοιξη στο Λονδίνο είχε ως αποτέλεσμα την πρόσληψη τουλάχιστον 70 ατόμων σε ελληνικές επιχειρήσεις.

Το οικονομικό κίνητρο δεν είναι αυτοσκοπός για όσους είναι έτοιμοι να λάβουν μια «απόφαση ζωής», λένε στελέχη εταιρειών.

Και πράγματι, όπως υπογραμμίζει ο επικεφαλής εταιρικών υποθέσεων της Pfizer Hellas, Αντώνης Φουστέρης, στο Αμστερνταμ υπήρξαν πολλοί καλοί υποψήφιοι, κάποιοι από τους οποίους βέβαια δεν είχαν ακόμη κατασταλάξει για το εάν θα επιστρέψουν στην Ελλάδα ή όχι.

Αποδοχές και φορολογία

Πώς όμως προσηύχθη η επιχείρηση να κάμψουν τις όποιες αντιστάσεις τους; «Το οικονομικό πακέτο που προσφέρουν οι εγχώριες επιχειρήσεις, αν και αρκετές φορές δεν είναι το ίδιο με ονομαστικούς όρους με αυτό που έχουν ήδη στις επιχειρήσεις που εργάζονται, είναι πολύ πιθανό να είναι αρκετά ανταγωνιστικό με τα δεδομένα της ελληνικής αγοράς και τίθεται εκ των πραγμάτων στη συζήτηση. Δεν αποτελεί όμως κεντρικό ζήτημα», δηλώνει ο γενικός διευθυντής ανθρώπινου δυναμικού και διοικητικού υπαρχηγού του ομίλου της HELLENIQ ENERGY Αλέξανδρος Τζαδής, σημειώνοντας ότι ένα καλό οικονομικό πακέτο σε συνδυασμό με τη φορολογικά κίνητρα που ισχύουν για τους επανα-

πατριζόμενους βρίσκεται πάντα στο τραπέζι. Για να συμπληρώσει, πάντως, πως «οι Έλληνες του εξωτερικού βάζουν κι άλλα κριτήρια που θα καθορίσουν την απόφασή τους, όπως είναι το μέγεθος και η οικονομική ευρωστία της εγχώριας επιχείρησης, οι ευκαιρίες ανάπτυξης και εξέλιξης, το εάν βρίσκεται στην αιχμή των εξελίξεων και, βέβαια, εάν όλα αυτά έχουν μακροπρόθεσμα προοπτική, καθώς κανείς δεν θέλει να πάρει μια τόσο σοβαρή απόφαση και η παραμονή του να διαρκέσει για λίγο». Να σημειωθεί ότι ο όμιλος HELLENIQ ENERGY έχει ήδη προσλάβει δύο Έλληνες του εξωτερικού μέσω της διαδικασίας που έγινε στο Λονδίνο, ενώ μετά το Αμστερνταμ συνεχίζονται οι συζητήσεις με αρκετούς ενδιαφερομένους από διάφορους τομείς, όπως και engineering, IT, οικονομικών, ανθρώπινου δυναμικού. Επίσης τα τελευταία δύο έτη έχει εντάξει στο δυναμικό του πάνω από 20 εξειδικευμένα στελέχη, τα οποία έχουν επαναπατριστεί από προηγμένες οικονομίες και επιχειρήσεις, όπως ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία κ.ά.

Αλλά και η μικρότερη σε μέγεθος Eunice Energy έχει ήδη στο δυναμικό της ένα σημαντικό αριθμό επαναπατριζόμενων Ελλήνων—ο γενικός διευθυντής του ομίλου Γιώργος Πεκληβάνογλου είναι ένας από αυτούς, όπως και η κ. Ηλιοπούλου—, ενώ και στο Αμστερνταμ έκανε προσφορές σε κάποιους Έλληνες που... πολύ και πολλοί θα τους ήθελαν στην επιχείρησή τους.

Όσο για την Pfizer Hellas,

σύμφωνα με τον κ. Φουστέρη, ήδη το 15% του προσωπικού της είναι rebrain, περίπου 200 εργαζόμενοι δηλαδή, από χώρες όπως ΗΠΑ, Αγγλία και Ολλανδία, ενώ μεγάλο ήταν και το ενδιαφέρον στο Αμστερνταμ από όσους επιθυμούν να εργαστούν σε ένα ολιστικό πρόγραμμα, με στόχο όχι μόνο να έρθουν αλλά να παραμείνουν και να εξελιχθούν σε μια επιχείρηση που ήδη εργάζεται με παγκόσμιες ομάδες.

Ομαλή μετάβαση

Η γενική διευθύντρια-Chief Human Resources Officer της Alpha Bank, Φραγκίσκα Μελίσσα, σημειώνει πως η τράπεζα μαζί με τις θυγατρικές της στην Ελλάδα έχει καλύψει 72 θέσεις υψηλής ειδίκευσης, σε διάφορες ειδικότητες σε audit, operations, finance and risk, IT, Digital και relationship management από το 2022, ενώ μόνο μέσα στο 2024 έχει προχωρήσει σε 15 προσλήψεις και συνεχίζει τις συναντήσεις με στελέχη του εξωτερικού. Σημειώνει δε, πως κάθε εργαζόμενος είναι αποδέκτης ποικίλων παροχών και κινήτρων που καλύπτουν διάφορες ανάγκες του. Για παράδειγμα, παρέχεται πρόγραμμα υγείας και ζωής, αποταμιευτικό πρόγραμμα, συστηματική εκπαίδευση, υφιστάμενο μοντέλο εργασίας ανάλογα την περιοχή εργασίας. Επιπροσθέτως, ειδικά για Έλληνες από το εξωτερικό υπάρχει πρόγραμμα υποστήριξης για την ομαλή μετάβαση και εγκατάσταση στη χώρα και μια πολύ ενεργή κοινότητα Ελλήνων που έχουν ενθάρρυνε από το εξωτερικό

και εργάζονται στην τράπεζα (οι Ithacans). Βεβαίως και στην περίπτωση της Alpha Bank σημαντικό περιβάλλον και η κουλτούρα του οργανισμού. «Στην τράπεζα έχουν σχεδιαστεί και εφαρμοστεί dual μονοπάτια καριέρας τόσο για θέσεις που περιλαμβάνουν διοικητικές ευθύνες όσο και θέσεις υψηλής εξειδίκευσης, τα οποία δίνουν πολλές δυνατότητες εσωτερικής κινητικότητας, καθώς και σαφή αποτύπωση των προοπτικών εντός του οργανισμού», σημειώνει η κ. Μελίσσα.

Το ιδανικό για μας θα ήταν να πετύχουν τους Έλληνες, που «κτίστηκαν ως επαγγελματίες μέσω των εμπειριών τους στο εξωτερικό σε έντονα ανταγωνιστικά περιβάλλοντα, ότι τελικά η Ελλάδα είναι η καλύτερη επιλογή τους», δηλώνει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής ανθρώπινου δυναμικού στη Motor Oil Θεοφάνης Βουτσάρας. Μόνο από το ταξίδι στο Αμστερνταμ η εταιρεία έχει σήμερα 30 άτομα για τα οποία ενδιαφέρεται, ενώ ήδη με τα τέσσερα από αυτά βρίσκονται στο τελικό στάδιο υπογραφής συμβάσεων εργασίας. Αυτό που αναζητούν είναι «ανθρώπους που ξεχωρίζουν σε όλους τους κλάδους, από μηχανικούς, μηχανολόγους, υπεύθυνους AI και IT, έως εξειδικευμένους επαγγελματίες στα οικονομικά, τα νομικά και τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού». Μάλιστα, τα τελευταία 4-5 χρόνια έχουν επαναπατριστεί από χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία και η Γερμανία οι εργαζόμενοι στη Motor Oil, τουλάχιστον 7 άτομα.

Ελληνική startup στον αγώνα καταπολέμησης της παχυσαρκίας

Εντείνεται ο ανταγωνισμός παγκοσμίως για την ανακάλυψη νέων φαρμάκων

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

«Σε λίγα χρόνια εκτιμώ πως θα κυκλοφορούν περισσότερα από 20 νέα φάρμακα στην αγορά. Όπως συμβαίνει με την υπέρταση». Αυτό επισημαίνει στην «Κ» υψηλόβαθμο στελεχος της φαρμακοβιομηχανίας, περιγράφοντας τη φρενιτιδα που έχουν προκαλέσει στον κόσμο αλλά και στην ίδια τη βιομηχανία οι θεραπείες αντιμετώπισης της παχυσαρκίας. Ελέποντας πως η αγορά αυτή αναμένεται να αγγίξει ακόμη και τα 200 δις. έως το 2030, όλο και περισσότερες φαρμακευτικές εταιρείες «ρίχνονται» στη μάχη της ανακάλυψης νέας γενιάς φαρμάκων. Από ενέσιμες θεραπείες σε πιο αραία συχνότητα μέχρι και χάπια που υπόσχονται απώλεια βάρους. Οι επιλογές έχουν αρχίσει να διευρύνονται. Novo Nordisk και Eli Lilly είναι – για την ώρα – οι απόλυτοι κυρίαρχοι, με την πρώτη να έχει χαρίσει, από τις πωλήσεις των ενέσιμων φαρμάκων της, ισχυρές «τονωτικές» ενέσεις στην οικονομία της Δανίας. Η αξία της εταιρείας υπολογίζεται γύρω στα 500 δις. δολ., ξεπερνώντας ακόμα και το ΑΕΠ της χώρας.

Στο μεταξύ, μέσα στον Νοέμβριο, η Φαρμασέρβ-Λίλυ αρχισε να διαθέτει στη χώρα μας την τριζεπατίδη, ένα μόριο με διπλή δράση που χορηγείται ως ένεση μία φορά την εβδομάδα. Κοστίζει 253,05 ευρώ, δεν αποζημιώνεται και χορηγείται με ιατρική συνταγή. Υπόσχεται μάλιστα μείωση του σωματικού βάρους κατά τουλάχιστον 20%. Η εταιρεία έχει διαθέσει 12.500-13.000 πρώτα κομμάτια στις φαρμακαποθήκες, και ήδη,

κατά πληροφορίες, παρατηρείται ζήτηση για τη θεραπεία. Δεν αποκλείουν μάλιστα, μέχρι τέλη Ιανουαρίου, αυτά να έχουν εξαντληθεί. Φαρμακοποιοί που μιλούν στην «Κ», ανέφεραν πως ήδη έχουν διαθέσει κάποια κομμάτια προβλεπόμενα κατακόρυφη αύξηση της ζήτησης, μετά τη χαλαρή περίοδο των γιορτών. «Το πρόβλημα της παχυσαρκίας είναι ένα μεγάλο υγειονομικό ζήτημα που προκαλεί πολλές δεκάδες συννοσηρότητες. Επομένως, η ανάγκη για φαρμακευτική αντιμετώπιση θα βρίσκεται στο προσκήνιο στον βαθμό που οι λύσεις οι οποίες προτείνονται είναι αποτελεσματικές και ασφαλείς», αναφέρουν κύκλοι της αγοράς φαρμάκου. Σύμφωνα με εκτιμήσεις τους, σχεδόν 1 στους 3 Έλληνες είναι παχύσαρκοι, 1 στους 3 υπέρβαροι και 1 στους 3 έχει φυσιολογικό σωματικό βάρος.

«Πολλοί φάρμακα θα δημιουργήσουν ανταγωνισμό και στις τιμές. Όσο πιο προσιτά γίνονται, τόσο πιο πολλοί θα τα προτιμήσουν». Την ώρα που στην Ελλάδα λανσαρίστηκε άλλο ένα blockbuster φάρμακο, στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, νεοφυείς επιχειρήσεις επιχειρούν να μπουν στη μάχη της ανάπτυξης θεραπειών της παχυσαρκίας και του διαβήτη (GLP-1 drugs). «Παρουσιάσαμε τα προκλινικά αποτελέσματά για τη δράση του προϊόντος μας τον Οκτώβριο, στο συνέδριο Partnership Opportunities in Drug Delivery στη Βοστώνη, και έγινε χαμός. Πολλές φαρμακευτικές έδειξαν έντονο ενδιαφέρον για την τεχνολογία μας», λέει στην «Κ» ο Κωνσταντίνος Τζωρτζάκης, συνιδρυτής της εταιρείας

Όλο και περισσότερες φαρμακευτικές εταιρείες «ρίχνονται» στη μάχη της ανακάλυψης νέας γενιάς φαρμάκων, από ενέσιμες θεραπείες σε πιο αραία συχνότητα μέχρι και χάπια που υπόσχονται απώλεια βάρους. Novo Nordisk και Eli Lilly είναι – για την ώρα – οι απόλυτοι κυρίαρχοι.

Ο Κωνσταντίνος Τζωρτζάκης, συνιδρυτής της εταιρείας Anodyne Nanotech με έδρα τη Βοστώνη, μιλάει στην «Κ» για το διαδερμικό σύστημα που έχουν αναπτύξει.

as Anodyne Nanotech με έδρα τη Βοστώνη. Η startup έχει αναπτύξει ένα διαδερμικό σύστημα, ένα έμπλοστο με μικροβελόνες που επιτρέπει τη χορήγηση με πιο... ανώδυνο τρόπο μεγάλων δόσεων φαρμάκου, υποκαθιστώντας τις υποδόριες ή ενδοφλέβιες ενέσεις. Εν προκειμένω της σεμαγλουτίδης, που ανήκει στην κατηγορία των φαρμάκων GLP-1 και στην

αγορά είναι γνωστό ως Ozempic. «Πεπίδια αλλά και πρωτεΐνες, όπως τα μονοκλωνικά αντισώματα είναι πολύ μεγάλα μόρια και για αυτό είναι αδύνατο να χορηγηθούν διαδερμικά. Ωστόσο η τεχνολογία με τις μικροβελόνες διαπερνά τη στιβάδα του δέρματος, καθιστώντας δυνατή την αποδεδειγμένη και απορρόφηση της φαρμακευτικής ουσίας», εξηγεί ο ίδιος. Ανήκουμε στη «δευτέρα γενιά» των patches και εστιάζουμε στην καταπολέμηση χρόνιων παθήσεων όπως ο διαβήτης, η ρευματοειδής αρθρίτιδα, η σκληρυνση κατά πλάκος κ.λπ., επομένως, υπενθυμίζοντας πως τα διαδερμικά συστήματα που κυκλοφορούν στην αγορά αφορούν πολύ συγκεκριμένα μόρια (π.χ. νικοτίνης) κ.λπ. Ο κ. Τζωρτζάκης εξηγεί πως στο συνέδριο PODD «αποδείξαμε σε προκλινικό επίπεδο ότι το patch μπο-

ρει να κάνει ό,τι και το ενέσιμο φάρμακο». Σε δοκιμές σε ζώα, η εταιρεία χορήγησε δόση ίση με μία ένεση 3,6 mg φαρμάκου σεμαγλουτίδης, όταν στην αγορά η συνιστώμενη δόση φτάνει μέχρι 2,4 mg ανά εβδομάδα. «Αυτό δεν έχει επιτευχθεί με διαδερμικό τρόπο», λέει. Με τον τρόπο αυτό η εταιρεία επιχειρεί να δείξει πως το επίθεμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί μία φορά την εβδομάδα, με την προοπτική να αποδεδειχθεί η σεμαγλουτίδη με σταθερό ρυθμό και να μειώνει τυχόν παρενέργειες, όπως ναυτία, διάρροια, εμετός κ.λπ.

«Έρευνες δείχνουν πως λόγω των παρενεργειών, το 30% των ασθενών διέκοψε την ενέσιμη θεραπεία του μέσα σε 4 εβδομάδες, πριν καν φτάσει στη συνιστώμενη δόση. Η δικιά μας λύση φιλοδοξούμε να είναι πιο φιλική προς τον ασθενή». Επίσης, «σε

200 δις.

δολ. μπορεί να φτάσει η αγορά για τις θεραπείες παχυσαρκίας έως το 2031, σύμφωνα με ορισμένους αναλυτές.

500 δις.

δολ. η κεφαλαιοποίηση της δανικής Novo Nordisk, κατασκευάστριας του Ozempic, ξεπερνώντας ακόμη και το ΑΕΠ της χώρας.

6,7 δις.

δολ. έχουν αντλήσει μέχρι στιγμής φέτος εταιρείες από τον κλάδο της υγείας και της βιοτεχνολογίας που χρησιμοποιούν τεχνητή νοημοσύνη.

25%

περίπου των ενόλικων Ελλήνων είναι παχύσαρκοι, σύμφωνα με δεδομένα του ΠΟΥ.

20

και πλέον νέα φάρμακα κατά της παχυσαρκίας κυκλοφορούν στην παγκόσμια αγορά.

REUTERS

Μέσο: . . . . . ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/12/2024

Σελίδα: 37

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Οι καθηγητές Αχιλλέας Γραβάνης, Γιάννης Χαράλαμποπουλος, Δημήτρης Τζεράνης και η διευθύντρια Ερευνών του ΕΙΕ, Θεοδώρα Καλογεροπούλου

ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΟΚΙΜΑΖΟΥΝ ΝΕΟ ΦΑΡΜΑΚΟ. ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΤΣΧΑΙΜΕΡ

Η επιστημονική ομάδα έχει ανακαλύψει δύο νέα φάρμακα και μία κυτταρική θεραπεία για να αντιμετωπιστούν η κυριότερη μορφή άνοιας, η διαβητική αμφιβλοστροειδοπάθεια και το τραύμα στον νωτιαίο μυελό - Συμμετέχουν και spinoff εταιρείες για την παραγωγή τους - Επόμενο βήμα οι κλινικές μελέτες _ Της Παναγιώτας Καρλατήρα

Οεραπευτικό κτύπημα σε τρία νοσήματα που αποτελούν μείζονα προβλήματα της δημόσιας υγείας επιχειρεί ομάδα καταξιωμένων επιστημόνων από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Ίδρυμα Τεχνολογίας Ερευνας (ΙΤΕ) στο Ηράκλειο σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ) στην Αθήνα. Η νόσος Αλτσχάιμερ, η διαβητική αμφιβλοστροειδοπάθεια και το τραύμα στον νωτιαίο μυελό, νοσήματα με βαθύ αποτύπωμα στην υγεία, στην κοινωνία και την οικονομία, βρίσκονται επί μακρόν στο ερευνητικό τους στόχαστρο, αλλά πλέον η φάρετρα τους περιέχει πιθανά θεραπευτικά βέλγη: δύο μελλοντικά φάρμακα και μία κυτταρική θεραπεία, για τα οποία δρομολογούνται κλινικές μελέτες στις ΗΠΑ και την Ευρώπη.

Την επίσημη ομάδα απαρτίζουν οι καθηγητές Φαρμακολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης και του ΙΤΕ, Αχιλλέας Γραβάνης και Γιάννης Χαράλαμποπουλος, ο επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών, Δημήτρης Τζεράνης, και η διευθύντρια Ερευνών του ΕΙΕ, Θεοδώρα Καλογεροπούλου.

20 χρόνια ερευνών
Οι Έλληνες επιστήμονες είναι αφοσιωμένοι στη νευροαναγεννητική ιατρική και την εμβιομηχανική του νευρικού ιστού από το 2004. Είκοσι χρόνια μετά οι ερευνητικοί τους κόποι αποδίδουν καρπούς.

«*Η χώρα μας διαθέτει ερευνητικές ομάδες εξαιρετικής ποιότητας που μπορούν να διεκδικήσουν ανταγωνιστικές θέσεις στο διεθνές επιστημονικό πεδίο. Φιλοδοξία μας ήταν και είναι να προσφέρουμε καινοτόμες θεραπευτικές προσεγγίσεις σημαντικών νοσημάτων που σήμερα δεν έχουν θεραπεία. Γι' αυτό εστίασαμε σε ασθένειες που απειλούν προκλήσεις. Το 2004 ήταν απόλυτη η ένδειξη στο θεραπευτικό πεδίο για τη νόσο Αλτσχάιμερ και άλλα νευροεκφυλιστικά νοσήματα. Και ταυτόχρονα ήταν ορατό το κύμα της πανδημίας που θα προκάλυψε. Παγκοσμίως υπάρχουν πάνω από 60 εκατομμύρια άνθρωποι που ζουν με άνοια, αριθμός που θα αυξηθεί δραματικά στο μέλλον λόγω της αύξησης του προσδόκιμου επιβίωσης. Στόχος μας ήταν να βοηθήσουμε αυτό τον περσόπο αριθμό ασθενών, αλλά και τους φροντιστές τους», λέει στο «ΘΕΜΑ» ο καθηγητής κ. Γραβάνης.*

Εκανόντας από τη δυσχερή αφετηρία ότι δεν είναι γνωστό τι προκαλεί την εκφυλίση και συνεπώς δεν είναι εφικτό να σχεδιαστούν θεραπείες που θα ελέγχουν τη νόσο, η επιστημονική ομάδα έθεσε ως στόχο τη θεραπεία των συμπτωμάτων που προκαλεί η εκφυλίση.

Επιτυχή πειράματα
«*Στη νόσο Αλτσχάιμερ σχεδιάσαμε πολυδύναμη συνθετικά μόρια που έχουν σημαντικές α) νευροπροστατευτική δράση αναστέλλοντας τον θάνατο των νευρώνων, β) αντι-νευροφλεγμονώδη δράση περιορίζοντας τη διέγερση της εγκεφαλικής μικρογλοίας, και γ) νευροαναγεννητική δράση προάγοντας την ανάπτυξη νέων νευρώνων από τα εγκεφαλικά νευρικά βλαστικά κύτταρα», σημειώνει ο κ. Γραβάνης.*

Οι τελευταίες δημοσιεύσεις της ομάδας έγιναν πριν από λίγες εβδομάδες στα επιστημονικά περιοδικά «Molecular Psychiatry» και «Glia» και αφορούσαν την ενεργητική δράση της συνθετικής μικρονευροτροφίνης BNN27. Η χορήγηση της μείωσε σημαντικά το φορτίο του νευροτοξικού αμινοξειδίου-β στον εγκέφαλο των ζώων (το β-αμινοξείδης σχετίζεται με την εκφύλιση των νευρώνων), ενίσχυσε την ανάπτυξη νέων νευρώνων, αποκατέστησε τη λειτουργία των νευρωνικών συνάψεων, ενώ μείωσε τη νευροφλεγμονή οδηγώντας σε σημαντική αποκατάσταση των γνωστικών λειτουργιών και της μνήμης των πειραματόζωων.

Εκτός από το μόριο BNN27, η ομάδα των ερευνητών έχει αναπτύξει επίσης μια σειρά συνθετικών ουσιών που μιμούνται τις ενδογενείς νευροτροφίνες, ουσίες εξαιρετικά σημαντικές για την προστασία και εύρυθμη λειτουργία του εγκεφάλου, οι οποίες ελαττώνονται στις νευροεκφυλιστικές νόσους. Μία εξ αυτών θεωρείται πολλά υποσχόμενη θεραπεία για τη διαβητική αμφιβλοστροειδοπάθεια, η οποία αποτελεί την κύρια αιτία απώλειας της όρασης σε περίπου 40 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως. Και για αυτό το φάρμακο η κλινική αξιολόγηση είναι προ των πυλών, καθώς η spinoff εταιρεία BioNature του Πανεπιστημίου Κρήτης

και του ΙΤΕ υπέγραψε συμφωνία με την ευρωπαϊκή φαρμακευτική εταιρεία Novartis. «*Τώρα σχεδιάζονται οι κλινικές μελέτες σε συνεργασία με διεθνείς φαρμακευτικές εταιρείες. Μέσα στα επόμενα δύο χρόνια αναμένεται να ξεκινήσουν οι κλινικές δοκιμές σε ασθενείς στις ΗΠΑ και το 2028 θα έχουμε τα πρώτα αποτελέσματα*», περιγράφει ο κ. Γραβάνης, που έχει αφιερώσει δεκαετίες στην έρευνα και τη διδασκαλία.

Τραύμα νωτιαίου μυελού

Η ερευνητική ομάδα από το 2016 εστιάζει επίσης στη θεραπεία του τραύματος του νωτιαίου μυελού και της αναστροφής της συνεπαγόμενης παράλυσης. Επειτα από οκτώ χρόνια έρευνας ανέπτυξε νευροεμφύτευμα, του οποίου η μεταμόσχευση στον τραυματισμένο νωτιαίο μυελό ποικίλων οδηγήσει σε αναστροφή της παράλυσης. «*Τα αποτελέσματα της μελέτης μας δημοσιεύθηκαν στο επιστημονικό περιοδικό "npj Regenerative Medicine", και είμαστε περήφανοι γι' αυτό. Το νευροεμφύτευμα αποτελείται από ένα τριτοδιάστατο κριόμοιο κολλαγόνο, μέσα στο οποίο φιλοξενούνται νευρικά βλαστικά κύτταρα. Για να προχωρήσουμε στην κλινική εφαρμογή του νευροεμφυτεύματος που θα επιτρέψει τη θεραπεία της παράλυσης ατόμων με τραυματισμό στον νωτιαίο μυελό, ιδρύσαμε μία ακόμη spinoff εταιρεία, τη ReNeuroCell Therapeutics, η οποία συνεργάζεται με την αμερικανική εταιρεία Neuroscotts και την ελληνική φαρμακευτική Uni-Pharma», λέει ο κ. Γραβάνης.*

Επιπλέον, η ερευνητική ομάδα δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη νέων μεθόδων μεταφοράς φαρμάκων γονδιακής, πρωτεϊνικής ή κυτταρικής φύσης στον εγκέφαλο με τη βοήθεια μιας νέας γενιάς μαϊκικών ιατρικών νανορομπότ (χρησιμοποιείται από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κοινωνίας). «*Η διαδικασία ανάπτυξης νέων προτύπων φαρμάκων έχει μεγάλο επιχειρηματικό ρίσκο, είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα, αλλά η προσπάθεια αξίζει τόσο ιατρικά όσο και οικονομικά για τη χώρα», επισημαίνει ο κ. Γραβάνης, ερωτηθείς από το «ΘΕΜΑ» αν είχε σταθμίσει το κόστος και το όφελος αυτών της μακράς ερευνητικής διαδρομής στο ξεκίνημα της το 2004. «*Η έρευνα δεν έχει προθεσμίες, μόνο όραμα και προσήλωσή σου στη θεραπεία και τους ασθενείς. Προσκομιτά εισόδημα ότι οφείλω να επικοινωνώ το αποτέλεσμα της έρευνάς μας στους πολίτες γιατί αυτή υποστηρίζεται με τα χρήματά τους», λέει ο καθηγητής.**

Καταλήγοντας αναφέρει με έμφαση πως «*η Ελλάδα μόνο κερδοζήνη θα βγει αν επενδύσει στην έρευνα», και ζητεί από την Πολιτεία να ενισχύσει τις ερευνητικές ομάδες και να τις συνδέσει με τα πανεπιστήμια και τη φαρμακοβιομηχανία για να αναπτυχθούν προϊόντα, φάρμακα και θεραπείες υψηλής προστιθέμενης αξίας, να αλλάξει το παραγωγικό μοντέλο της χώρας και να παραμείνουν ή να επαναπατριστούν τα πολύτιμα επιστημονικά μυαλά της χώρας».*

Νομοσχέδιο Δένδια

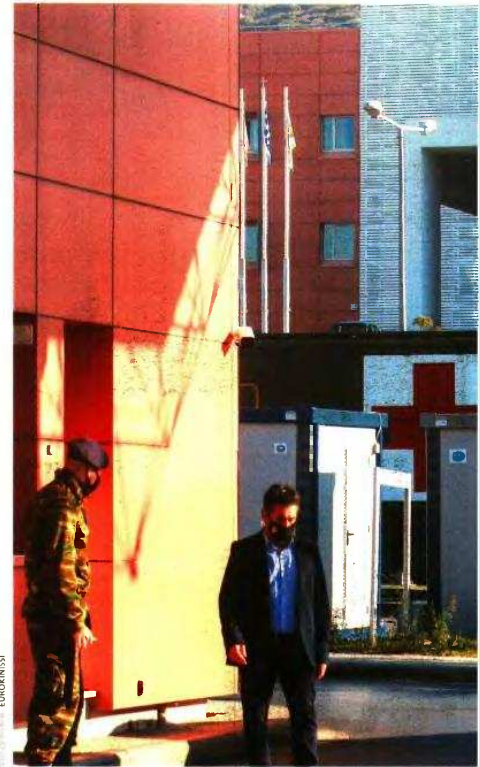
Ο υπουργός Άμυνας
Νίκος Δένδιας

«Νυστέρι» στα στρατιωτικά νοσοκομεία

Μετά τις κατατομήσεις δέκα διοικητών των υγειονομικών υπηρεσιών, το υπουργείο Άμυνας φέρνει σχέδιο νόμου με 4+2 βασικές αλλαγές στη λειτουργία των νοσηλευτηρίων, με στόχο την αναβάθμιση της υγειονομικής περιθαλψής των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων

Των **Μαρίνας Ηρειώτου** και **Γεωργίας Σαδανά**

Ελεύθερη επίδο- γη γιατρού και πρόδραση των στρατιωτικών στα δημόσια νοσοκομεία, κίνητρα για το υγειονομικό προσωπικό ώστε να παραμείνει στις Ενοπλες Δυνάμεις και παράλληλα εξασφάλιση της χρηματοδότησης των στρατιωτικών νοσοκομείων προβλέπει το νομοσχέδιο του υπουργείου Άμυνας για την αναβάθμιση της υγειονομικής περιθαλψής των στελεχών των τριών Οπλών.

Οι αλλαγές που φέρνει το νομοσχέδιο κινούνται σε πέντε βασικούς άξονες. Έχει ήδη παρουσιάσει στο Υπουργικό Συμβούλιο και βρίσκεται στη Γραμματεία της κυβέρνησης με στόχο μέσα στον επόμενο μήνα να πάει προς ψήφισμα στη Βουλή. Και παρά τη σαφή ότι οι παθολογικές είναι γίνει αντιλήψεις και είχαν δρομολογηθεί λύσεις, εντούτοις έρχονται στη δημοσιότητα στον απόηχο των αποκαλύψεων για μοιραία λάθη, καθυστερήσεις και παραλείψεις στο 424 Στρατιωτικό Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης.

Τραγικά λάθη

Το γαϊτανάκι των αποκαλύψεων ξεκίνησε τον περσιόμηνο Απρίλιο

με την καταγγελία στο «ΘΕΜΑ» του κ. **Αρη Γκάτσι**, πατέρα του 27χρονου στρατιώτη **Νίκου Γκάτσι**, που πέθανε πνιγμένος από το αίμα του έπειτα από επέμβαση θυρεοειδούς στο 424, και συνεχίστηκε με την αδιανόητη περίπτωση του αστυνομικού **Θωμά Παυλιόπουλου**, ο οποίος ενημερώθηκε ότι έπασχε από καρκίνο έναν χρόνο αργότερα είχε υποβληθεί σε βιοψία, με αποτέλεσμα πλέον η κατάσταση του να είναι μη αναστρέψιμη.

Και, δυστυχώς, αυτές δεν είναι οι μοναδικές περιπτώσεις. Η πρώτη αντίδραση από την πλευρά του υπουργού Άμυνας **Νίκου Δένδια** ήταν να ζητήσει τη διερεύνηση των καταγεγραμμένων ώστε να αποδοθούν ευθές όπου δει -η διαδικασία αυτή είναι σε εξέλιξη, ενώ νομικά έχουν κινηθεί και τα θύματα προς την τακτική Δικαιοσύνη- και ακολούθως έκτακτες κρίσεις στις υγειονομικές υπηρεσίες που οδήγησαν σε έξοδο από το στράτευμα δέκα ανώτατους αξιωματικούς του Υγειονομικού. Η κίνηση αυτή, εκτός από μήνυμα αποφασιστικότητας για να αντιμετωπιστούν οι παθολογικές, αποτελεί και «αχλί» για την εφαρμογή των διατάξεων του νομοσχεδίου όταν ψηφιστεί και περάσει στην υλοποίηση.

Οι σιωπασμοί παραδέχονται υψηλόβαθμες πηγές του υπουργείου, τα τελευταία χρόνια η κατάσταση στις στρατιωτικές υγειονομικές μονάδες ήταν «ανεξέλεγκτη» και παρά τη στρατιωτικά νοσοκομεία κλήθηκαν και έβγαλαν πλάτη στο ΕΣΥ, για παράδειγμα, στην περίοδο της πανδημίας, ενώ οι γιατροί τους έκαναν εφημερίες σε νοσοκομεία περιχώρων που λείπουν ειδικότητες, ταυτόχρονα τα ίδια τα στρατιωτικά νοσοκομεία έβγαζαν το ιατρικό τους προσωπικό είτε να τα εγκαταλείπει, είτε ορισμένοι να τα χρησιμοποιούν για την εξυπηρέτηση της προσωπικής τους πελατείας.

Δεν περνούν στο ΕΣΥ

Όπως έχει γράψει ήδη το «ΘΕΜΑ», το νομοσχέδιο προβλέπει ότι τα στρατιωτικά νοσοκομεία θα διέπονται στο εξής από κανόνες λειτουργίας και ελέγχου ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον Οργανισμό Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΠΥ), όπως συμβαίνει και με τα δημόσια νοσοκομεία του ΕΣΥ. Σε καμία περίπτωση, πάντως, και σε αυτό υψηλόβαθμες πηγές του υπουργείου Άμυνας ήταν κατηγορηματικές, δεν πρόκειται τα στρατιωτικά νοσοκομεία να περάσουν στο ΕΣΥ. Οι πέντε άξονες

καινοτομίας για τα στρατιωτικά νοσοκομεία που φέρνει το νομοσχέδιο είναι:

1 Θωράκιση πιστώσεων για την περιθαλψή. Τα στρατιωτικά νοσοκομεία γίνονται Ειδικό Φορέα Προϋπολογισμού, ενώ μέχρι τώρα χρηματοδοτούνταν μέσω των αντίστοιχων επιπέδων. Για παράδειγμα, το 401 από το ΓΕΣ, το 251 από το ΓΕΑ. Στην ίδια κατεύθυνση της εξασφάλισης της ροής χρημάτων προβλέπεται προστασία και θωράκιση των εσόδων που προέρχονται από τον ΕΟΠΥΥ διά της επανεγγραφής τους στον τακτικό προϋπολογισμό. Αυτή τη στιγμή οι οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τα στρατιωτικά νοσοκομεία ανέρχονται σε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, ενώ ταυτόχρονα τα ίδια τα νοσοκομεία από το 2021 έως τώρα έχουν οφειλές προς τρίτους που ξεπερνούν τα 93 εκατ. ευρώ.

Με ελλείμματα, για παράδειγμα, βρίσκονται μεγάλα στρατιωτικά νοσοκομεία. Το 2023 το 401 έκλεισε με έλλειμμα 7,66 εκατ. ευρώ, το γεγονός του 251 με έλλειμμα 6,22 εκατ. ευρώ, ενώ σε καλύτερη κατάσταση βρέθηκε το Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών με έλλειμμα 1,25 εκατ. ευρώ. Η μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους προμηθευτές αποτελεί

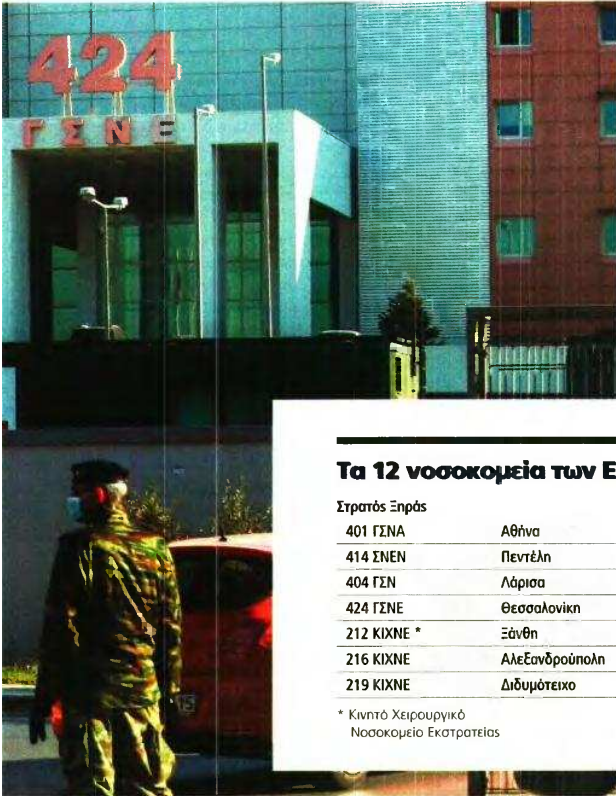
βασικό στόχο και θα αποτελέσει στοιχείο για τις νέες διοικήσεις των υγειονομικών υπηρεσιών, στην πλειονότητα των οποίων οι επικεφαλής τους κατατομήθηκαν την εβδομάδα που πέρασε, όταν ο υπουργός Άμυνας Νίκος Δένδιας ζήτησε από τον αρχηγό ΓΕΕΘΑ, στρατηγό **Δημήτριο Χούπη**, να γίνουν έκτακτες κρίσεις. Στο νομοσχέδιο προβλέπεται η διασφάλιση της επαρκούς χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό με την κοστολόγηση της υγειονομικής περιθαλψής και των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και όχι μόνο των δικαιούχων ασφαλισμένων του ΕΟΠΥΥ.

2 Ευέλεια περιθαλψής - Επιδόγες που έχουν όλοι οι Έλληνες πολίτες για τα στελέχη. Τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων θα αποκτήσουν το δικαίωμα επιλογής μονάδας περιθαλψής ανάμεσα στα στρατιωτικά, στα δημόσια ή τα ιδιωτικά νοσοκομεία, ενώ θα αποκτήσουν και τη δυνατότητα σύμφωνης συμβολαίου ιδιωτικής ασφάλισης. Παράλληλα, μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου θα μπορούν να εκτελούν διαγνωστικές εξετάσεις σε οποιοδήποτε νοσοκομείο ή εργαστήριο, ενώ θα έχουν και τη δυνατότητα να επισκεφθούν και να λάβουν συνταγές και παραπε-

Τα τελευταία χρόνια η κατάσταση στις στρατιωτικές υγειονομικές μονάδες ήταν «ανεξέλεγκτη», με το ιατρικό προσωπικό είτε να τις εγκαταλείπει, είτε να τις χρησιμοποιεί για την εξυπηρέτηση της προσωπικής του πελατείας. Στελέχη των Ε.Δ. χαρακτηρίζουν το ΝΙΜΤΣ «κέντρο διερχομένων»

Το 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης όπου ο 27χρονος στρατιώτης Νίκος Γκάτσης πέθανε πνιγμένος από το αίμα του έπειτα από επέμβαση θυρεοειδούς, ενώ ο αστυνομικός Θωμάς Πουλιόπουλος ενημερώθηκε ότι έπασχε από καρκίνο έναν χρόνο αφοτου είχε υποβληθεί σε βιοψία

Τα 12 νοσοκομεία των Ενόπλων Δυνάμεων

Στρατός Ήρπός		Πολεμικό Ναυτικό	
401 ΓΣΝΑ	Αθήνα	ΝΝΑ	Αθήνα
414 ΣΝΕΝ	Πεντέλη	ΝΝΠ	Πειραιάς
404 ΓΣΝ	Λάρισα	ΝΝΣ	Σαλαμίνα
424 ΓΣΝΕ	Θεσσαλονικη	ΝΝΚ	Κρήτη
212 ΚΙΧΝΕ *	Ξάνθη		
216 ΚΙΧΝΕ	Αλεξανδρούπολη	Πολεμική Αεροπορία	
219 ΚΙΧΝΕ	Διδυμότειχο	251 ΓΝΑ	Αθήνα

* Κινητό Χειρουργικό Νοσοκομείο Εκστρατείας

Οι οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς στα στρατιωτικά νοσοκομεία ανέρχονται σε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, ενώ τα νοσοκομεία από το 2021 έως τώρα έχουν οφειλές προς τρίτους που ξεπερνούν τα 93 εκατ. ευρώ. Το 2023, το 401 έκλεισε με έλλειμμα 7,66 εκατ. ευρώ και το 251 με έλλειμμα 6,22 εκατ. ευρώ

μπτικά εξετάσεων από τον γιατρό τις επιλογές τους. Θα έχουν, επίσης, τη δυνατότητα εκτέλεσης φαρμακευτικών συνταγών σε οποιοδήποτε φαρμακείο συμβεβλημένο με τον ΕΟΠΥΥ. Παράλληλα, θα παρέχεται η δυνατότητα για νοσηλεία σε στρατιωτικό νοσοκομείο οποιουδήποτε κλάδου αν κριθεί απαραίτητο για την αποκατάσταση της υγείας τους: ένα στέλεχος του Στρατού θα μπορεί δηλαδή να νοσηλευτεί ναυτικό νοσοκομείο, για παράδειγμα, αν αυτό κριθεί προσηφορότερο για την αντιμετώπιση του προβλήματός του. Στις διατάξεις του νομοσχεδίου προβλέπεται επιπλέον επέκταση της αποζημίωσης δαπανών φαρμακευτικής περίθαλψης και διαγνωστικών εξετάσεων μέσω της συνεργασίας του ΕΟΠΥΥ με το υπουργείο Άμυνας, ενώ επεκτείνεται και για τους στρατιωτικούς η διανομή κατ' οίκον φάρμακων υψηλού κόστους σε στελέχη με αδυναμία αυτοεξυπηρέτησης.

3 Μέρη για το υγειονομικό προσωπικό. Τα ζητήματα που αφορούν στο ίδιο το υγειονομικό προσωπικό ωστόσο, τα οποία πολλές φορές οδηγούν στρατιωτικούς γιατρούς να εγκαταλείπουν τις Ενόπλες Δυνάμεις όταν συμπληρώνουν τον υποχρεωτικό χρόνο

παραμονής μετά τις σπουδές τους στη ΣΣΑΣ, αποτελούν τον τρίτο βασικό άξονα του προσθούμενου νομοσχεδίου που ειδικότερα θα προβλέπει:

- Αποζημίωση εφημεριών γιατροών και νυκτερινών βερδίων νοσηλευτικού προσωπικού.
- Μηδενισμό χρόνου αναμονής για απόκτηση άγονης ειδικότητας (π.χ. αναισθησιολόγου).
- Μείωση ελάσαστου χρόνου παραμονής στις Ενόπλες Δυνάμεις κατά διάστημα ίσο με την ειδικότητα που έχει αποκτηθεί σε στρατιωτικό νοσοκομείο (ΣΝ).
- Γιατροί με νοσοκομειακές ειδικότητες θα παραμένουν στα ΣΝ και όχι στις κατά τόπους μονάδες.
- Δικαίωμα άσκησης επιστημονικού εξωστρατιωτικού έργου θα παρέχεται στο σύνολο των υγειονομικών στελεχών.

4 Επιχειρησιακά οφέλη. Με το νομοσχέδιο θεσπίζεται επίσης ειδικότητα ΕΠΟΠ Διασώστη για επείγοντα περιστατικά και παροχή άμεσων φροντίδας σε τραυματίες, αλλά και η ίδρυση Σχολείου Επιδόρφωσης και Εκπαίδευσης ΕΠΟΠ Υγειονομικού.

5 Υπόλοιπες διατάξεις. Μεταξύ των προβλεπόμενων του νομοσχεδίου δένδια περιλαμβάνεται η

δυνατότητα περιθαλψής των τέκνων άνω των 25 ετών με αναπηρία και για τους λοιπούς δικαιούχους των Στρατιωτικών Νοσοκομείων, ενώ αναμένεται η λειτουργία οδοντιατρείου για άτομα με αναπηρία με την υποστήριξη ειδικού αναισθησιολόγου.

Μια ακόμη σημαντική διάταξη αφορά την καθολική πρόσβαση των Ελλήνων πολιτών στη Μονάδα Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, ενώ αναμένεται να συσταθεί και Διακλαδική Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων στο ΝΙΜΤΣ.

Το λάθος του 2010

Σύμφωνα με στρατιωτικές πηγές, κομβικό σημείο για τη λειτουργία των στρατιωτικών νοσοκομείων ήταν το άνοιγμά τους για πολίτες το 2010. Τότε είχε αποφασιστεί να διατεθεί συγκεκριμένος αριθμός κλινών σε πολίτες, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα και με πλαφόν πολιτών που θα μπορούσε να νοσηλεύσει κάθε νοσοκομείο. Η φήμη των νοσοκομείων για το υψηλό επίπεδο των υπηρεσιών που παρείχαν σε συνδυασμό με τις καλύτερες οικονομικές υποδομές τους τα έκανε ιδιαίτερα ελκυστικά. Παράλληλα, τότε είχε θεσμοθετηθεί και η υποχρέωση

των στρατιωτικών γιατρών να παρέχουν υπηρεσίες στο ΕΣΥ όπου υπήρχε ανάγκη.

Η λογική στη σύλληψη της απόφασης, όμως, ουσιαστικά άνοιξε «παράθυρο» στους στρατιωτικούς γιατρούς ώστε να φροντίζουν να νοσηλεύσουν ασθενείς-πελάτες από τα ιδιωτικά τους ιατρεία. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, οι στρατιωτικοί γιατροί που είναι απόφοιτοι της ΣΣΑΣ στη Θεσσαλονίκη έχουν το δικαίωμα να λειτουργούν και ιδιωτικό ιατρείο. Οπως διαπιστώθηκε, με τα χρόνια έφταναν να παραμερίζουν στη νοσηλεία τους στρατιωτικούς ασθενείς και να δίνουν προτεραιότητα στο πελατολόγιό τους.

Κέντρο διερχομένων

Οι στρατιωτικοί μέχρι σήμερα μπορούν να πάνε στα στρατιωτικά νοσοκομεία έχοντας παραπεμπτικό από τους γιατρούς των μονάδων και αφού κλείσουν ηλεκτρονικά ραντεβού, το οποίο αναλόγως της ειδικότητας αργεί περισσότερο ή λιγότερο. Οπως περιγράφεται, τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων αντιμετωπίζουν τη χειρότερη κατάσταση στο ΝΙΜΤΣ, που ανήκει βεβαίως στο Μετοχικό Ταμείο Στρατού και το χρηματοδοτούν σε μεγάλο βαθμό οι ίδιοι με μηνιαίες κρατήσεις στις αποδοχές τους.

«Είναι κέντρο διερχομένων», σχολιάζουν για το ΝΙΜΤΣ στρατιωτικοί, αναφερόμενοι στην ιδιωτική πελατεία γιατρών.

Στα προβλήματα λειτουργίας που αναγνωρίζονται περιλαμβάνεται και η μεγάλη πίεση που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι νοσηλευτές, καθώς ο αριθμός τους είναι δυσανάλογος του όγκου της δουλειάς που πρέπει να φέρουν εις πέρας.

Τα τελευταία χρόνια, πάντως, διαπιστώνεται και κύμα παραπτώσεων στρατιωτικών γιατρών πριν ή μετά την ειδικότητα: Αποφοιτώντας από τη ΣΣΑΣ, οι στρατιωτικοί γιατροί είναι υποχρεωμένοι να παραμείνουν στο στράτευμα για 12 χρόνια. Από εκεί και πέρα παραπούνται είτε γιατί δεν ήθελαν την ειδικότητα που ήθελαν, είτε γιατί επιλέγουν το εξωτερικό ή αποκλειστικά τον ιδιωτικό τομέα για καλύτερες αμοιβές. Ένας ακόμη λόγος παραπτώσεων είναι το γεγονός ότι στη διάρκεια της υπηρεσίας τους θα πρέπει κάποια στιγμή να υπηρετήσουν σε μονάδες εκστρατείας για τη συμπλήρωση του χρόνου διοικήσεως. Όταν όμως έρθει αυτή η ώρα και εκείνοι έχουν ήδη ιδιωτικό ιατρείο και πελατεία που δεν θέλουν να χάσουν, επιλέγουν την έξοδο από το στράτευμα.

8. ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . . ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ _ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/12/2024

Σελίδα: 1

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ / ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Ο ΜΕΣΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΤΟ 2027 ΘΑ ΞΕΠΕΡΑΣΕΙ ΚΑΙ ΤΑ €1.500

Η υπουργός Εργασίας μιλά στο «b.s.» και κάνει έναν μίνι απολογισμό για όλα όσα θετικά έγιναν για τους εργαζομένους μέσα στο 2024 αλλά και για όσα πρέπει να γίνουν το 2025 για την τόνωση της απασχόλησης και την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων > 8-9

Της **Μαίρης Λαμπαδίτη**
l.lampaditi@yall.gr

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Νίκη Κεραμέως

Ο μέσος μισθός το 2027 θα ξεπεράσει και τα 1.500 ευρώ

Η υπουργός Εργασίας μιλά στο «b.s.» και κάνει έναν μίνι απολογισμό για όλα όσα θετικά έγιναν για τους εργαζόμενους μέσα στο 2024, αλλά και όσα πρέπει να γίνουν το 2025 για την τόνωση της απασχόλησης και την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων

Με σημαντική παρακαταθήκη το μοιφή-φρο ποσοστό της ανεργίας, την ενίσχυση του εισοδήματος μισθωτών και συνταξιούχων και την ψηφιοποίηση του χαρτώου αρχείου του ΕΦΚΑ, η υπουργός Εργασίας Νίκη Κεραμέως εστιάζει για το 2025 στην περαιτέρω τόνωση της απασχόλησης, στην επέκταση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας και την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων με στόχο ο μέσος μισθός να ξεπεράσει το 2027 τα 1.500 ευρώ. Στην κεντρική πολιτική σκηνή, είναι υπέρμαχος της σταθερότητας σε μια περίοδο όπου κορυφές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις βιώνουν πολιτική αστάθεια, ενώ μέσω του αθλητισμού προσπαθεί να επαναφορτίσει τις μεταρτίες της ώστε να βλέπει με πιο «καθαρή» ματιά την καθημερινότητά της.

- Ποιες ήταν οι ευχάριστες εξελίξεις όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο σας το 2024 και ποια τα «αγκάθια» που αντιμετωπίσατε;

Το 2024 ήταν ένας χρόνος με αρκετές θετικές εξελίξεις για εργαζόμενους, επιχειρήσεις και συνταξιούχους, αποτέλεσμα των συλλογικών προποβουλήτων και δράσεων στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης. Ανάμεσα στις πιο σημαντικές θα ξεχώριζα τη μείωση της ανεργίας για πρώτη φορά από το 2009, στο 9%, τις νέες θέσεις εργασίας που συνολικά ξεπερνούν τις 500.000, τον πρόσθετο μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών, τη νέα αύξηση 2,4% που θα δουν οι συνταξιούχοι με τη σύνταξη τους τον Δεκέμβριο, τη διόρθωση της στρέβλωσης που είχε δημιουργηθεί με την Εισφορά Αλληλεγγύης των συνταξιούχων, το επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το επίδομα στους συνταξιούχους που έχουν προσωπική διαφορά. Πολύ θετικά, για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την αντιμετώπιση της αδύνατης και υποδηλωμένης εργασίας, είναι και τα αποτελέσματα της επέκτασης της χρίσης της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, καθώς οι διπλωμένες υπερφορές έχουν αυξηθεί σημαντικά στους κλάδους που εφαρμόζεται, σε συνδυασμό με την εντατικοποίηση των ελέγχων. Διοιπάριος θετικό εξελίσσεται η προνοιάθεια να φέρουμε σε επαφή Ελληνίδες και Έλληνες που έφυγαν στο χρόνο της κρίσης με ελληνικές επιχειρήσεις ώστε να επιστρέψουν στη χώρα μας. Ενώ η πρόκληση 700 νέων γαιρών στα Κέντρα Ποιοποίησης Αναπηρίας, αλλά και η διεύρυνση της λίστας των μη αναστρέ-

ψιμων παθήσεων έχει μειώσει τους χρόνους αναμονής στην εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία. Είναι αυτά αρκετά; Όχι, είναι η απάντηση. Μεροσήπιατε ποια είναι τα «αγκάθια». Αγκάθι είναι όλα όσα ακόμα δυσκολεύουν την καθημερινότητα των πολιτών. Αγκάθι είναι πάντα η ανεργία. Αγκάθι είναι οι παραβάσεις του Εργατικού Δικαίου. Εστιάζουμε στις ελλείψεις, καταγράφουμε τις αδυναμίες, εργαζόμαστε συστηματικά ώστε τα «αγκάθια» που απομένουν να είναι ολοένα και λιγότερα.

- Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι του υπουργείου Εργασίας για το 2025;
Το 2025 θα είναι χρονιά υλοποίησης και ολοκλήρωσης αλλαγών που ξεκίνησαν φέτος, αλλά και χρονιά έμφασης στην ταχύτερη και καλύτερη

ενός χρόνος με αρκετές θετικές εξελίξεις για εργαζόμενους, επιχειρήσεις και συνταξιούχους, αποτέλεσμα των συλλογικών προποβουλήτων και δράσεων στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης. Ανάμεσα στις πιο σημαντικές θα ξεχώριζα τη μείωση της ανεργίας για πρώτη φορά από το 2009, στο 9%, τις νέες θέσεις εργασίας που συνολικά ξεπερνούν τις 500.000, τον πρόσθετο μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών, τη νέα αύξηση 2,4% που θα δουν οι συνταξιούχοι με τη σύνταξη τους τον Δεκέμβριο, τη διόρθωση της στρέβλωσης που είχε δημιουργηθεί με την Εισφορά Αλληλεγγύης των συνταξιούχων, το επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το επίδομα στους συνταξιούχους που έχουν προσωπική διαφορά. Πολύ θετικά, για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την αντιμετώπιση της αδύνατης και υποδηλωμένης εργασίας, είναι και τα αποτελέσματα της επέκτασης της χρίσης της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, καθώς οι διπλωμένες υπερφορές έχουν αυξηθεί σημαντικά στους κλάδους που εφαρμόζεται, σε συνδυασμό με την εντατικοποίηση των ελέγχων. Διοιπάριος θετικό εξελίσσεται η προνοιάθεια να φέρουμε σε επαφή Ελληνίδες και Έλληνες που έφυγαν στο χρόνο της κρίσης με ελληνικές επιχειρήσεις ώστε να επιστρέψουν στη χώρα μας. Ενώ η πρόκληση 700 νέων γαιρών στα Κέντρα Ποιοποίησης Αναπηρίας, αλλά και η διεύρυνση της λίστας των μη αναστρέ-

την ταχύτερη και καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Η διαδικασία για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού με βάση τον μαθηματικό τύπο είναι πλέον νόμος του κράτους. Ποια εικόνα έχετε διαμορφώσει για τον βηματισμό των αυξήσεων τα επόμενα χρόνια ώστε ο κατώτατος μισθός να φτάσει τα 950 ευρώ το 2027;
Ο νόμος που ψηφίστηκε πριν από λίγες ημέρες συντάσσεται προσαρμοστικά για τους εργαζόμενους, αφού ο κατώτατος μισθός δεν μπορεί πλέον να μειωθεί και από το 2028 η αύξηση του θα συνδέεται με τον πληθωρισμό και την παραγωγικότητα της οικονομίας. Όσον αφορά την εξέλιξη του κατώτατου μισθού μέχρι τότε, ο ίδιος ο προϋπολογισμός

πώνει γνώμη για τον κατώτατο μισθό με θεσμικό και ενιαίο τρόπο και ότι ο ρόλος τους είναι εξαιρετικά κρίσιμος στην κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης για την ενθάρρυνση των συλλογικών διαπραγματεύσεων που θα λάβει χώρα για πρώτη φορά το 2025.

- Πώς θα ενθαρρύνετε την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων ώστε να αυξηθεί ο μέσος μισθός;
Τα μηνύματα για τη μισθολογική πορεία στη χώρα μας είναι ενθαρρυντικά - είναι πιθανό ο μέσος μισθός το 2027 να ξεπεράσει και τα 1.500 ευρώ. Όταν αναλόβαμε τη διακυβέρνηση της χώρας το 2019 ο μέσος μισθός ήταν 1.036 ευρώ ενώ σήμερα έχει ανέλθει στα 1.252 ευρώ. Στις θέσεις πλήρους απασχόλησης, ο μέσος μισθός είναι ήδη πάνω από τα 1.440 ευρώ. Τα τελευταία πέντε χρόνια υπάρχει μεγάλη αύξηση αποδοχών ιδιαίτερα σε κάποιους τομείς, όπως οι υπηρεσίες εστίασης, στις οποίες καταγράφεται αύξηση κατά 46%, οι δραστηριότητες εννοιακής και εκμίσθωσης όπου καταγράφεται αύξηση 35%, αλλά και οι κατασκευές μηχανημάτων όπου καταγράφεται 33% αύξηση. Ως προς τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, είναι γεγονός ότι το ποσοστό βελτιώσεώς τους είναι χαμηλό και στόχος μας είναι να αυξηθεί σημαντικά στα χρόνια που έρχονται. Το αμέσως επόμενο διάστημα σχεδιάζουμε να ξεκινήσει ένας νέος κύκλος εκτενούς διαλόγου με όλους τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, αλλά και τα πολιτικά κόμματα, για το πώς και ποια κίνητρα θα θεσπίσουμε για να ενισχύσουμε τις συλλογικές συμβάσεις. Θα συζητήσουμε όλα τα ζητήματα - για παράδειγμα, τη ρήτρα επεκτασιμότητας, τη λειτουργία του ΟΜΕΔ και των μητρούων. Αντιλαμβάνεται ότι δεν μπορούμε να προκαταλάβουμε το αποτέλεσμα του διαλόγου αυτού. Επαναλαμβάνω ότι ως κυβέρνηση είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε σε αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, απαιτείται αυτόσο και η συνεργασία εργαζομένων και εργοδωτών, οι οποίοι θα πρέπει να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι και να συμφωνήσουν στη σύναψη συλλογικών συμβάσεων.

- Πότε θα εφαρμοστεί πιλοτικά το νέο επίδομα ανεργίας και πού θα αφορά σε πρώτη φάση;

Το νέο σύστημα του επιδόματος ανεργίας θα τεθεί πιλοτικά σε εφαρμογή εντός του 2025. Η αλλαγή είναι απαραίτητη ώστε η αρχιτεκτονική του επιδόματος να ανταποκρίνεται στα σημερινά βιοτικά ζήτηματα, που είναι ουσιαστικά, αναλογικότερη και δίκαιη στήριξη των ανέργων, αλλά και η παρακίνηση για επανένταξη στην αγορά εργασίας. Σημαντικό νέο χαρακτηριστικό του επι-

«Αγκάθι είναι όλα όσα ακόμα δυσκολεύουν την καθημερινότητα των πολιτών. Αγκάθι είναι πάντα η ανεργία. Αγκάθι είναι οι παραβάσεις του Εργατικού Δικαίου. Εστιάζουμε στις ελλείψεις, καταγράφουμε τις αδυναμίες, εργαζόμαστε συστηματικά ώστε τα αγκάθια που απομένουν να είναι ολοένα και λιγότερα»

τερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Στόχος είναι η περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών εργασίας και η προστασία των εργαζομένων, των επιχειρήσεων αλλά και όσων ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες. Ο σχεδιασμός μας στο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης επικεντρώνεται σε πέντε άξονες: α) Περαιτέρω τόνωση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας με στοχευμέ-

σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, θα καθορίσουμε το Σχέδιο Δράσης για την ενίσχυση των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που προβλέπεται στον πρόσφατο νόμο για τον κατώτατο μισθό, με τις αναγκαίες θεσμικές ενέργειες για την ενίσχυση του πλαισίου και την αύξηση του ποσοστού κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις. ε) Επέκταση της

έχει χαράξει τον οδικό χάρτη, σύμφωνα με τον οποίο θα φτάσει το 2027 τα 950 ευρώ, με σταδιακή αύξηση κάθε χρόνο. Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία αυτή είναι δεδομένη, ενώ ο νέος νόμος προβλέπει ενίσχυση του ρόλου τους. Ενδεικτικά αναφέρω ότι οι κοινωνικοί εταίροι συγκαταλέγονται πλέον θεσμικό όργανο, την Επιτροπή Διαβουλεύσεων, η οποία διατυ-

«Το αμέσως επόμενο διάστημα σχεδιάζουμε να ξεκινήσει ένας νέος κύκλος εκτενούς διαλόγου με όλους τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, αλλά και τα πολιτικά κόμματα, για το πώς και ποια κίνητρα θα θεσπίσουμε για να ενισχύσουμε τις συλλογικές συμβάσεις»

δόματος ανεργίας είναι η εμπροσθοβαρής καταβολή του. Το πρώτο διάστημα της ανεργίας, όταν το σοκ είναι μεγάλο και οι ανάγκες μεγαλύτερες, το επίδομα θα είναι μεγαλύτερο προκειμένου να είναι σε θέση να καλύψει αυτές τις ανάγκες, ενώ στη συνέχεια αυτό θα μειώνεται σταδιακά προκειμένου να παρακινήσει στην επανένταξη στην αγορά εργασίας.

- Η ανεργία φαίνεται ότι θα κλείσει στο 10%, αλλά δύσκολα θα υποχωρήσει σε χαμηλότερα επίπεδα λόγω Δημογραφικού, αλλά και του σκληρού πυρήνα της ανεργίας, που είναι οι γυναίκες και οι νέοι. Πώς θα αντιμετωπίσετε αυτά τα θέματα; Η ανεργία στο γ' τρίμηνο του 2024 είναι στο 9%, μειωμένη περίπου στο μισό σε σχέση με το 2019. Τα τελευταία πέντε χρόνια έχουν δημιουργηθεί πάνω από 500.000 νέες θέσεις εργασίας. Μέλημα της κυβέρνησης είναι η περαιτέρω τόνωση της απασχόλησης και η στήριξη της υγιούς επιχειρηματικότητας. Στην κατεύθυνση αυτή υλοποιούμε συγκεκριμένες δράσεις, όπως πολιτικές για την τόνωση της απασχόλησης σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες (γυναίκες, νέοι, άτομα με αναπηρία και συνταξιούχοι), κατάρτιση και επανακατάρτιση σε πρόσνες και ψηφιακές δεξιότητες με ζήτηση στην αγορά εργασίας, προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης, έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση, αναβάθμιση του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, διοργάνωση Ημερών Καριέρας, ενώ μέσω του Rebrain Greece επικεντρώνουμε τον επαναπαιρισμό Ελλήνων συμπλητών μας που έφυγαν στο εξωτερικό κυρίως κατά την περίοδο της κρίσης.

- Τα αποτελέσματα από τις πρόσφατες εκδηλώσεις του Rebrain Greece στο Αμστερνταμ και το Ντίσελντορφ είναι ενθαρρυντικά. Πότε και πώς πιστεύετε ότι θα έχουμε έναν ικανοποιητικό αριθμό επαναπαιρισμού των λαμπρών μυαλών;

Θα μου επιτρέψετε να πω ότι και στις δύο αυτές πόλεις η εικόνα ήταν συγκινητική. Όπως φαίνεται, υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον των Ελλήνων που ζουν στο εξωτερικό για τις επαγγελματικές ευκαιρίες που υπάρχουν πλέον στη χώρα μας. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat, από τις 680.000 Έλληνες που έφυγαν στο εξωτερικό τα χρόνια της κρίσης έχουν ήδη επιστρέψει πάνω από 350.000. Ως κυβέρνηση έχουμε τις προϋποθέσεις για τον επαναπαιρισμό των συμπλητών μας, αλλά και να τους ενθαρρύνουμε για τις ευκαιρίες που υπάρχουν. Να καταλάβουν ότι η Ελλάδα που άφησαν πριν από χρόνια δεν έχει

καμία σχέση με την Ελλάδα του σήμερα. Η τελική απόφαση βεβαίως είναι δική τους. Από τη μεριά μας έχουμε θεσπίσει επιπλέον ένα ισχυρό κίνητρο για τον επαναπαιρισμό τους, την απαλλαγή από το 50% του φόρου εισοδήματος για επτά χρόνια. Με εκδηλώσεις όπως αυτές στο Αμστερνταμ και το Ντίσελντορφ, αλλά και αυτή που έχει προγραμματιστεί για την άνοιξη στο Λονδίνο, δημιουργούμε μια «γέφυρα» μεταξύ των Ελλήνων που εργάζονται στο εξωτερικό αλλά αναζητούν μία καλή επαγγελματική ευκαιρία για να επιστρέψουν στη χώρα μας και επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αναζητούν εξειδικευμένο προσωπικό για τη στελέωσή τους.

- Η διόρθωση της ΕΑΣ, που τόσο

λεγγύς Συνταξιούχων (ΕΑΣ) διορθώσαμε μία σπρέβλωση που υπήρχε τα τελευταία χρόνια και είχε ως αποτέλεσμα κάποιοι συνταξιούχοι να λαμβάνουν αυξήσεις αλλά να μην τις βλέπουν, καθώς η αύξηση οδηγούσε σε αλλαγή κλάμακους και συνεπώς στην επιβολή υψηλότερης Εισφοράς Αλληλεγγύης. Η διάταξη που θεσπίσαμε προβλέπει ότι όσο θα αυξάνεται η σύνταξη αντίστοιχα θα αυξάνεται και το κατώφλι κάθε κατηγορίας της ΕΑΣ, έτσι ώστε κανείς συνταξιούχος να μην υφίσταται μείωση εξαιτίας της αύξησης στις σύνταξεις και να λαμβάνουν όλοι στο ακέραιο την αύξηση που τους αναλογεί. Η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων σε αυτή τη χρονική περίοδο δεν μπορεί να καταργηθεί αφού τροφοδοτεί το Ασφαλιστικό

ψηφιοποίηση που θα επιτρέψει την έκδοση της σύνταξης θα επαχύνει περαιτέρω τη διαδικασία; Κοιτάτε, στον e-ΕΦΚΑ έχουμε σε εξέλιξη μία πιάνια προσπάθεια ψηφιοποίησης του χαρτίου αρχείου ασφαλιστικής ιστορίας των ασφαλισμένων, καλούμενος ο οργανισμός να διαχειριστεί πάνω από 50 εκατομμύρια φύλλα χαρτί, τις γνωστές σε όλους μας καρτέλες ενσήμων. Η διαδικασία προχωράει με ικανοποιητικούς ρυθμούς και έχει ήδη συμβάλει σημαντικά στην επιτάχυνση έκδοσης των αποφάσεων απονομής σύνταξης. Το 2019 εκδιδόνταν 500 σύνταξεις την ημέρα σε πανελλαδικό επίπεδο, σήμερα εκδίδονται πάνω από 1.200, ενώ ο μέσος χρόνος απονομής κύριας σύνταξης έχει μειωθεί από 500 σε

μέσα σε χρονικό διάστημα 18 μηνών έχει επιτευχθεί μείωση 12.300 ληπτόθεσμων υποθέσεων, μείωση που φτάνει το 55%. Το 2025 συνεχίζεται η πορεία ψηφιοποίησης του χαρτίου αρχείου, που θα ολοκληρωθεί έως το 2027, επιπρόσθενός μας να επιταχύνουμε περαιτέρω τη διαδικασία έκδοσης σύνταξεων, τη μείωση των εκκρεμών υποθέσεων που αφορούν στις επικουρικές σύνταξεις, καθώς και την καταβολή των εκκρεμών ποσών εφάπαξ.

- Ο πρωθυπουργός έχει αποκλείσει την αλλαγή του εκλογικού νόμου. Θεωρείτε ότι ο θεσμικός σεβασμός στους κανόνες του παιχνιδιού υπερτερεί της ανάγκης να έχει η χώρα σταθερή κυβέρνηση; Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έχει καταστήσει σαφές ότι η αλλαγή του εκλογικού νόμου δεν συνάδει με την πολιτική αντίληψη και τον θεσμικό τρόπο που λειτουργούμε στη Νέα Δημοκρατία. Μια ισχυρή κυβέρνηση διασφαλίζει την αναγκαία για τη χώρα μας πολιτική σταθερότητα.

Αυτό, όμως, είναι κάτι που πρέπει να αποφασίσουν οι πολίτες. Σε αυτούς ανήκει η επιλογή, αλλά και η ευθύνη, να αποφασίσουν αν θέλουν η πατρίδα μας να συνεχίσει να αποτελεί πυλώνα σταθερότητας σε μια περίοδο όπου μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις, όπως η Γαλλία και η Γερμανία, βιώνουν πολιτική αστάθεια εξαιτίας της έλλειψης ισχυρών κυβερνήσεων. Η εμπειρία των τελευταίων 5 χρόνων έχει αποδείξει ότι ισχυρή κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σημαίνει ισχυρή Ελλάδα, με ανάπτυξη που ωφελεί την κοινωνία και περιποίηση των οικονομικών και περιποίηση των οικονομικών συμπατριωτών μας και αλλαγές σε πολλά από όσα μας κρατούσαν πίσω. Πιστεύω ότι οι πολίτες, για μια ακόμα φορά, την ώρα της απόφασης θα επιλέξουν τη σιγουριά και όχι την αβεβαιότητα. Τη θετική πορεία μπορούμε να πιστολογήσουμε σε καταστάσεις που πριν λίγα μόλις χρόνια έφταναν δεινά στους πολίτες και απείλησαν ακόμα και την παρουσία της χώρας μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

- Και κάτι πιο προσωπικό. Είδα ότι προνοηστές. Τι στόχους βάσκετε και πώς συντελεί αυτή η δράση-απόδραση στην αντιμετώπιση του καθημερινού απαιτητικού προγράμμάτός σας;

Η αλήθεια είναι ότι στον πολύ περιορισμένο προσωπικό χρόνο που έχουμε όλοι όσοι εργαζόμαστε και παράλληλα είμαστε γονείς επιδιώκω να επιδιώκω σε δραστηριότητες που με ευχαριστούν και με αποσυμπέζουν. Ο στίβος, η γυμναστική, το τένις είναι από αυτές τις δραστηριότητες, και με βοηθούν να επαναφορτίσω τις μπαταρίες μου δίνοντάς μου τη δυνατότητα να έχω μια πιο «καθαρή» μεριά στην καθημερινότητά μου.

«Το νέο σύστημα του επιδόματος ανεργίας θα τεθεί πιλοτικά σε εφαρμογή εντός του 2025. Η αλλαγή είναι απαραίτητη ώστε η αρχιτεκτονική του επιδόματος να ανταποκρίνεται στα σημερινά βασικά ζητούμενα, που είναι η ουσιαστική, αναλογικότερη και δίκαιη στήριξη των ανέργων, αλλά και η παρακίνηση για επανένταξη στην αγορά εργασίας»

προβάλλετε, σύμφωνα με τις διαμαρτυρίες των συνταξιούχων δεν αποφέρει κέρδος. Απλώς κάποιες λίγες κιλιάδες που βρίσκονται στο μεταξύ των ορίων δεν χάνουν. Υπάρχει σχέδιο - ανάλογα με τα δημοσιονομικά περιθώρια - για περαιτέρω ελάφρυνση της εισφοράς; Με τη νομοθετική ρύθμιση που θεσπίσαμε για την Εισφορά Αλλη-

Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), το οποίο προορίζεται για τη αντιμετώπιση των δημογραφικών επιπτώσεων στις σύνταξεις.

- Η Κομισιόν στις εκθέσεις της δεν παραλείπει να κάνει μια επισήμανση (ηρόσφατα ήταν για τα εφάπαξ) στον ΕΦΚΑ για τις εκκαθαρίσεις των εκκρεμοτήτων. Πότε θα τελειώσουν οι εκκρεμότητες με δεδομένο ότι η

58 ημέρες. Παράλληλα, έχει σημειωθεί ρεκόρ απονομής επικουρικών σύνταξεων και εφάπαξ, με τις ληπτόθεσμες επικουρικές να έχουν μειωθεί συνολικά κατά 50.000 σε χρονικό διάστημα μικρότερο των δυο ετών, αριθμός που αντιστοιχεί σε μείωση της τάξεως του 60%. Παρόμοια είναι η εικόνα και στην καταβολή εκκρεμών εφάπαξ, καθώς

2. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2025

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/12/2024

Σελίδα: 1

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2025

ΧΑΜΗΛΟΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ

Δωρεάν τα φάρμακα

- Χωρίς συμμετοχή η φαρμακευτική κάλυψη αυτών που δυνητικά θα έπαιρναν ΕΚΑΣ
- Ο αριθμός τους υπολογίζεται σε 310.000 • Πώς θα εφαρμοστεί το μέτρο

ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ - ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Στα βαρέα οι ένστολοι

- Επίδομα επικινδυνότητας σε αξιωματικούς και υπαξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και της ΕΛ.ΑΣ. • Ο αριθμός τους υπολογίζεται σε 150.000 • Πότε ξεκινά η καταβολή

ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Μηδενικές προμήθειες

- Καταργούνται στο σύνολό τους οι χρεώσεις στις δημοφιλέστερες πληρωμές μέσω των τραπεζών
- Πλαφόν 0,5 ευρώ στα εμβάσματα μέχρι 5.000 ευρώ • Ποιες άλλες περικοπές έρχονται

Διαβάστε επίσης

- Εμμεση πίεση για να μπου στην αγορά 20.000 ακίνητα που κατέχουν οι τράπεζες και είναι κλειστά • «Εθελοντική» συνεισφορά των τραπεζών με 100 εκατ. για χτίσιμο νέων σχολείων
- Ποιο σήμα έστειλε ο Παύλος Πολάκης με την απουσία του από τη συζήτηση
- Τι συνέβη με την ψήφο του Αλέξη Τσίπρα • Ποιο ήταν το θετικό μήνυμα της ψηφοφορίας για τις αμυντικές δαπάνες • Τι έπραξε τελικά ο Αντώνης Σαμαράς

2. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2025

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/12/2024

Σελίδα: 15

1 **ΧΑΜΗΛΟ-ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ**
Δωρεάν απόκτηση φαρμάκων για 310.000 που θα δικαιούνταν ΕΚΑΣ

2 **ΕΝΣΤΟΛΟΙ**
Αναγνώριση επικινδυνότητας με επίδομα σε 150.000 στελέχη των ενόπλων δυνάμεων και της ΕΛ.ΑΣ.

3 **ΤΡΑΠΕΖΕΣ**
■ **Μηδενισμός των χρεώσεων** στις πληρωμές προς Δημόσιο, Ταμεία, Δήμους, ΔΕΚΟ κ.λπ.
■ **Πλαφόν τα 0,5 ευρώ** στη μεταφορά χρημάτων έως 5.000 ευρώ
■ **Διπλασιασμός ΕΝΦΙΑ** για περίπου 20.000 ακίνητα που έχουν στα χαρτοφυλάκια τους, μαζί με εκείνα των servicers
■ **100 εκατ. ευρώ για την ανέγερση σχολείων** στο πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου»
■ **100 εκατ. ευρώ** για τη σύσταση του Οργανισμού Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων
■ **Ενίσχυση διαφάνειας και ανταγωνισμού** με ανάρτηση επιτοκίων και χρεώσεων σε ιστοσελίδα και με παροχή δυνατότητας χρηματοδοτήσεων από εταιρείες παροχής πιστώσεων

ΤΡΙΠΛΟ ΜΠΟΝΟΥΣ

Για χαμηλοσυνταξιούχους, ενσιτόλους και συναλλασσόμενους

Δωρεάν συμμετοχή στην απόκτηση φαρμάκων από όλους τους χαμηλοσυνταξιούχους που θα δικαιούνταν ΕΚΑΣ, ειδικό επίδομα στους ενστούλους λόγω επικινδυνότητας του επαγγέλματος και μηδενισμό των πιο καθημερινών και ταυτόχρονα ακριβών τραπεζικών συναλλαγών ανακοίνωσε χθες ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης από το βήμα της Βουλής κατά την ομιλία του για τον προϋπολογισμό του 2025. Η δωρεάν συμμετοχή στα φάρμακα αφορά περίπου 310.000 συνταξιούχους που θα δικαιούνταν ΕΚΑΣ αλλά συνταξιοδοτήθηκαν μετά το 2018 και για τον λόγο αυτόν εξαιρέθηκαν.

Το επίδομα στους ενστούλους αφορά περίπου 150.000 στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και της Αστυνομίας, το οποίο υπολογίζεται σε περίπου 500-600 ευρώ τον χρόνο για κάθε άτομο. Για τις τράπεζες, ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε τον μηδενισμό του κόστους στις πληρωμές λογαριασμών μέσω τραπεζών, πλαφόν τα 0,5 ευρώ στις μεταφορές χρημάτων, συνεισφορά με 100 εκατ. ευρώ για την ανέγερση σχολείων εντός του προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου» και 100 εκατ. για τη σύσταση του Οργανισμού Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων ευάλωτων υπερχρεωμένων νοικοκυριών. Ακόμη,

ανακοίνωσε τον διπλασιασμό του ΕΝΦΙΑ για τα περίπου 20.000 ακίνητα των τραπεζών και των διαχειριστών δανείων, ως μέτρο πίεσης για να «πέσουν» στην αγορά. Παράλληλα, επιτόκια και προμήθειες θα αναρτώνται από την Τράπεζα της Ελλάδος σε ειδική ιστοσελίδα, ώστε να γίνεται σύγκριση και να ενισχύεται η διαφάνεια και ο ανταγωνισμός. Επιπλέον, θα διαμορφωθεί το πλαίσιο ώστε να εισέλθουν στις χρηματοδοτήσεις-μικροπιστώσεις και άλλες επιχειρήσεις, με στόχο την αύξηση του ανταγωνισμού με τις τράπεζες.

→ ΣΕΛΙΔΕΣ 17, 18, 31

ΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ...

- 1 Μηνεισμός χρεώσεων για πληρωμή λογαριασμών μέσω τραπεζών
- 2 Πλαφόν 0,50 ευρώ στις μεταφορές χρημάτων έως 5.000 ευρώ
- 3 Διπλασιασμός του ΕΝΦΙΑ στα άνω των 20.000 ακίνητα που έχουν περάσει στην κυριότητα τραπεζών και servicers
- 4 Συμμετοχή των τραπεζών με 100 εκατ. ευρώ στην ανέγερση σχολικών κτιρίων στο πλαίσιο του προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου»
- 5 Ακόμα 100 εκατ. ευρώ θα βάλουν οι τράπεζες στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το αργότερο τον Απρίλιο του 2025

...ΚΑΙ ΟΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ

- 1 Παύση παλαιότερων περιορισμών για τη λειτουργία Εταιρειών Παροχής Πιστώσεων
- 2 Διεύρυνση του ορίου συναλλαγών μέσω IRIS
- 3 Μηνεισμός της φόρτισης προπληρωμένης κάρτας έως 100 ευρώ
- 4 Δημιουργία νέας ιστοσελίδας που θα λειτουργεί από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) και όπου θα αναρτώνται αναλυτικά τα επιτόκια δανείων και καταθέσεων κάθε τράπεζας, καθώς και το κόστος των προμηθειών τους για κάθε συναλλαγή

Οι τράπεζες αναμένεται να υποστούν κόστος 300 εκατ. ευρώ το 2025, στο οποίο θα προστεθεί και η αύξηση του ΕΝΦΙΑ από το 2026

επενδυτή, τότε θα δημιουργηθεί μια οντότητα από τις τράπεζες και θα αναλάβουν εκείνες τη λειτουργία του.

Επίσης, ο Κυριάκος Μητσοτάκης αναφέρθηκε σε πρωτοβουλίες που έχουν ήδη ληφθεί από την κυβέρνηση και έχουν στόχο την ενίσχυση του ανταγωνισμού στις τράπεζες και τη μείωση του κόστους των συναλλαγών. Συγκεκριμένα, μίλησε για την παύση παλαιότερων περιορισμών για τη λειτουργία Εταιρειών Παροχής Πιστώσεων, με στόχο να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός στη δανειοδότηση επιχειρήσεων και ιδιωτών και από μη τραπεζικά ιδρύματα.

Οριο συναλλαγών

Ο Πρωθυπουργός μίλησε και για τη διεύρυνση του ορίου συναλλαγών μέσω IRIS, που ανακοινώθηκε από τη ΔΙΑΣ ΑΕ πριν από λίγες ημέρες. Συγκεκριμένα, το όριο αυξήθηκε σε 1.000 ευρώ συνολικά, εκ των οποίων έως 500 ευρώ για πληρωμές μεταξύ ιδιωτών (P2P) και έως 500 ευρώ για πληρωμές προς επαγγελματίες (P2B). Η αύξηση του ορίου θα τεθεί σε εφαρμογή εντός του πρώτου εξαμήνου του 2025. Στο ίδιο μήκος κύματος, ο Κυριάκος Μητσοτάκης ανακοίνωσε και τον μηνεισμό της χρέωσης έκδοσης προπληρωμένης κάρτας έως 100 ευρώ.

Τέλος, ανακοινώθηκε και από τον Πρωθυπουργό η δημιουργία νέας ιστοσελίδας που θα λειτουργεί από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), όπου θα αναρτώνται αναλυτικά τα επιτόκια δανείων και καταθέσεων κάθε τράπεζας, καθώς και τα κόστη των προμηθειών τους για κάθε συναλλαγή.

Πέντε νέα μέτρα για τις τράπεζες

Μείωση χρεώσεων, επιβολή «διπλού» ΕΝΦΙΑ στα ακίνητα τραπεζών και servicers, υποχρεωτική υποστήριξη στο πρόγραμμα ανοικοδόμησης σχολείων

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Αναλυτικότερα:

Μηνεισίζονται οι χρεώσεις στις πληρωμές προς Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, δήμους, παρόχους ενέργειας, υδρέωση και τηλεπικοινωνιών. Πρόκειται για χρεώσεις που φτάνουν έως και τα 0,60 ευρώ ανά πληρωμή. Ο μηνεισμός των χρεώσεων αυτών ανακουφίζει το σύνολο των πολιτών από τις επιπλέον χρεώσεις σε καθημερινές συναλλαγές.

Ορίζεται πλαφόν 0,50 ευρώ για τη μεταφορά χρημάτων μέσω εμβασμάτων έως 5.000 ευρώ. Έτσι ανασφραγίζεται μεγάλη μερίδα του πληθυσμού,

με κλασικό παράδειγμα τους γονείς που στέλνουν χρήματα στα παιδιά τους σε τράπεζες του εξωτερικού – καθώς για το εσωτερικό, αν δεν είναι στην ίδια τράπεζα, υπάρχει και το IRIS. Το μέτρο εκτιμάται ότι θα μειώσει τα έσοδα των τραπεζών από προμήθειες κατά περίπου 100 εκατ. ευρώ ετησίως συνολικά.

Διπλασιασμός του ΕΝΦΙΑ στα ακίνητα που έχουν περάσει στην κυριότητα τραπεζών και servicers. Το εν λόγω μέτρο θα πιέσει τράπεζες

και servicers να προβούν στις απαραίτητες ρυθμίσεις για να «ρίξουν» στην αγορά περίπου 20.000 ακίνητα (σημειώνεται ότι υπολογίζεται κενό περίπου 200.000 ακινήτων στην αγορά), ώστε να μην επιβαρύνονται με επιπλέον ΕΝΦΙΑ. Το μέτρο θα τεθεί σε εφαρμογή από το 2026.

Η κυβέρνηση θα επιβάλει στις τράπεζες να μεταφέρουν 100 εκατ. ευρώ στο κράτος για την ανέγερση ή την ανοικοδόμηση σχολικών κτιρίων στο πλαίσιο του προγράμματος «Μαρι-

έττα Γιαννάκου». Έτσι, οι τράπεζες ενισχύουν – υποχρεωτικά – την πολιτική της κυβέρνησης για την παιδεία.

Ακόμα 100 εκατ. ευρώ θα βάλουν οι τράπεζες στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το αργότερο τον Απρίλιο του 2025. Οι τράπεζες θα υποστηρίξουν με χρηματοδότηση τον επενδυτή που θα αναλάβει την υλοποίηση του φορέα. Ωστόσο, αν τελικά ο διαγωνισμός δεν καταλήξει σε κάποιον

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Οι επιπτώσεις στην επιχειρηματικότητα από το κόστος συναλλαγών

Μπορεί οι υψηλές τραπεζικές προμήθειες να έχουν βρεθεί στο επίκεντρο των συζητήσεων το τελευταίο διάστημα, με τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη να εξαγγέλλει χτες από το βήμα της Βουλής μέτρα για τον περιορισμό τους. Όμως, όπως προκύπτει από στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι προμήθειες αποτελούν μόνο ένα μικρό μέρος των συνολικών λειτουργικών εσόδων των ουσιαστικών ελληνικών τραπεζών, λίγο πάνω από 17%. Στο σύνολο των τραπεζών ευρωζώνης, τα έσοδα από προμήθειες αντιστοιχούν σε περίπου 29% των λειτουργικών εσόδων κατά μέσο όρο, ενώ στη Γερμανία ξεπερνούν το 31%.

Σε αντίθεση με την Ελλάδα, ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων από προμήθειες των ευρωπαϊκών τραπεζών αφορά προμήθειες που σχετίζονται με τη χονδρική και επενδυτική τραπεζική, ενώ στην Ελλάδα τα έσοδα των τραπεζών από προμήθειες στη λιανική τραπεζική αποτελούν περίπου το 30%-40%. Μάλιστα, τα έσοδα από προμήθειες των ελληνικών τραπεζών προς τα συνολικά τους λειτουργικά έσοδα καταγράφουν τον υψηλότερο ρυθμό απόδοσης τα τελευταία χρόνια, καθώς από 14,9% το 2022 έφτασαν στο 17,2% στο β' τρίμηνο του 2024, ενώ στο σύνολο του εννεαμήνου του έτους ξεπέρασαν το 18%, συνεχίζοντας την ανοδική τους πορεία.

Το INEMY επισμαίνει ότι η αύξηση των εσόδων των τραπεζών από χρεώσεις με ρυθμό μεγαλύτερο από την αύξηση των λειτουργικών τους εσόδων δείχνει ότι υπάρχει πρόσθετη επιβάρυνση των επιχειρήσεων, οι οποίες σε μεγάλο ποσοστό παραμένουν αποκλεισμένες από την επίσημη τραπεζική χρηματοδότηση. Σχετικά, η μελέτη αναδεικνύει τη

Στην Ελλάδα τα έσοδα των τραπεζών από προμήθειες στη λιανική τραπεζική αποτελούν περίπου το 30%-40%

μεγάλη διαφορά που παρατηρείται μεταξύ ελληνικών και ευρωπαϊκών τραπεζών στον δείκτη δανείων προς καταθέσεις (Loans to Deposits Ratio).

Όπως επισμαίνεται, ενώ οι τράπεζες της ευρωζώνης έχουν κατά μέσο όρο LDR πάνω από 100% – δηλαδή για κάθε ένα ευρώ σε καταθέσεις δίνουν παραπάνω από 1 ευρώ σε δάνεια –, ο αντίστοιχος δείκτης των ελληνικών τραπεζών δεν ξεπερνά το 60%. Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι η ποιότητα των κεφαλαίων τους δεν υπολείπεται σημαντικά αυτής των ευρωπαϊκών τραπεζών. Το στοιχείο αυτό δείχνει, σύμφωνα με το INEMY, ότι οι ελληνικές τράπεζες δεν επιτελούν τον βασικό τους ρόλο,

δπλαδιά αυτόν του χρηματοδότη της οικονομίας.

Τα επιτόκια

Τέλος, η μελέτη του INEMY στέκεται και στο μεγάλο καθαρό περιθώριο μεταξύ των επιτοκίων δανείων και καταθέσεων που προσφέρουν οι ελληνικές τράπεζες, που είναι το πέμπτο μεγαλύτερο πανευρωπαϊκά και στέκεται στο 3,32%. Όπως εξήγηι, στο πλαίσιο αυτό είναι πολύ θετική η απόφαση της ΤτΕ για τη δημιουργία εργαλείου σύγκρισης μεταξύ των τραπεζών, όπου θα συμπεριλαμβάνονται δημοσιευμένα στοιχεία για τα επιτόκια δανείων και καταθέσεων, αλλά και για τις χρεώσεις τους.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΞΑΓΓΕΛΙΕΣ

Δωρεάν φάρμακα σε χαμηλοσυνταξιούχους, επίδομα σε ενστόλους

Ωφελημένοι όσοι συνταξιοδοτήθηκαν μετά το 2018 και θα δικαιούνταν ΕΚΑΣ ■ Επίδομα σε 150.000 στελέχη Ενόπλων Δυνάμεων και Αστυνομίας λόγω επικινδυνότητας της εργασίας τους

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΟΥΡΓΑΝΑ

Με δύο μέτρα - έκπληξη που δίνουν ανάσα σε χαμηλοσυνταξιούχους και σε ενστόλους έκλεισε την ομιλία του στη Βουλή ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης κατά τη χθεσινή τελευταία ημέρα συζήτησης του νέου προϋπολογισμού, ο οποίος υπερψηφίστηκε με 159 «ναι».

Ο Πρωθυπουργός εξήγγειλε:

Την παροχή δωρεάν φαρμάκων σε όλους τους χαμηλοσυνταξιούχους, παλαιούς και νέους, από το 2025. Η δωρεάν παροχή φαρμάκων είχε αρχικώς εφαρμοστεί ως αντισταθμιστικό μέτρο για τους χαμηλοσυνταξιούχους που έχασαν το ΕΚΑΣ και παραμένει έως και σήμερα για αυτούς τους συνταξιούχους, ως πάγια πλέον παροχή. Ωστόσο δεν ισχύει για τους νέους 132.000 συνταξιούχους, δηλαδή για όσους συνταξιοδοτήθηκαν από το 2018 και μετά, οι οποίοι μπορεί να λαμβάνουν το ίδιο ποσό σύνταξης, αλλά δεν απολαμβάνουν το προνόμιο των δωρεάν φαρμάκων, καθώς δεν είχαν ποτέ ΕΚΑΣ για να το χάσουν και να λάβουν αντισταθμιστικά οφέλη. Το πρόβλημα αυτό διορθώνει τώρα η κυβέρνηση καθώς όλοι οι δυναπικοί

δικαιούχοι του ΕΚΑΣ, χωρίς εξαιρέσεις, θα λαμβάνουν τα φάρμακά τους χωρίς κόστος από το νέο έτος. Αυτό σημαίνει ότι περίπου 310.000 συνταξιούχοι με χαμηλές αποδοχές θα έχουν δωρεάν πρόσβαση στα φάρμακά τους.

Την ένταξη περίπου 150.000 ενστόλων στο καθεστώς επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας. Όπως είπε ο Πρωθυπουργός, η κυβέρνηση αξιοποιώντας στο έπακρο τις δημοσιονομικές δυνατότητες αναγνωρίζει την επικινδυνότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν οι ενστόλοι, άνδρες και γυναίκες, της Ελληνικής Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής, του Λιμενικού και των Ενόπλων Δυνάμεων. Σύμφωνα με πληροφορίες, το μέτρο ισοδυναμεί με αύξηση αποδοχών κατά 500-600 ευρώ και θα ενεργοποιηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2026. Με το μέτρο ικανοποιείται ένα πάγιο αίτημα των συνδικαλιστικών φορέων, με τους εκπροσώπους των εργαζομένων να έχουν επανειλημμένα υπογράμμιση την επικινδυνότητα και τις απαιτητικές συνθήκες εργασίας των ενστόλων, ζητώντας την υπαγωγή τους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Η ένταξη στο καθεστώς αυτό βασίζεται

Ο Πρωθυπουργός υπογράμμισε πως θα τηρηθούν οι δεσμεύσεις για αύξηση του κατώτατου και του μέσου μισθού έως το 2027, εκτιμώντας πως ο μέσος μισθός θα ξεπεράσει τα 1.500 ευρώ

- 1 Παροχή δωρεάν φαρμάκων σε 310.000 χαμηλοσυνταξιούχους
- 2 Επίδομα επικινδυνότητας εργασίας σε 150.000 ενστόλους
- 3 Κατάργηση τέλους επιπιδεύματος για όλους τους επαγγελματίες
- 4 Αύξηση κατώτατου μισθού τον Απρίλιο, αύξηση μισθών δημοσίων υπαλλήλων και επιδομάτων
- 5 Αύξηση συντάξεων 2,4% από Ιανουάριο (καταβολή τον Δεκέμβριο)
- 6 Αναπροσαρμογή Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων
- 7 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά μία μονάδα
- 8 Εναρξη του προγράμματος «Σπίτι μου 2»
- 9 Αφορολόγητα ενοίκια για τρία χρόνια σε όσους ρίξουν στην αγορά κλειστές κατοικίες ή ακίνητα βραχυχρόνιας μίσθωσης

σε μια σειρά κριτηρίων που περιλαμβάνουν φυσικούς, χημικούς, βιολογικούς, εργονομικούς, μηχανολογικούς και ψυχοκοινωνικούς παράγοντες. Ενδεικτικά, αναφέρονται η έκθεση σε θόρυβο, ακραίες θερμοκρασίες, καρκινογόνους ή διαβρωτικούς παράγοντες, η χειρωνακτική μεταφορά βαρέων αντικειμένων, η εργασία σε ύψος ή περιορισμένους χώρους, αλλά και η ένταση του εργασιακού στρες λόγω των συνθηκών.

Αναφερόμενος στον προϋπολογισμό του 2025, ο Κυριάκος Μητσοτάκης τόνισε ότι αυτός «μένει πιστός στο μονοπάτι της αλήθειας, του ρεαλισμού και της συνέπειας. Η Ελλάδα χαράζει τον δικό της οδικό χάρτη με όρους σταθερότητας και ανάπτυξης σε περιβάλλον αστάθειας. Είναι ένα σχέδιο που ενισχύει διπλά το διαθέσιμο εισόδημα, προσθέτοντας ακόμα 12 μειώσεις φόρων. Εμφαση δίδεται σε όλα τα πεδία της οικονομικής πολιτικής, όπως στη στέγη και στον συνδυασμό του κοινωνικού του χαρακτήρα με τη συνολική του αναπτυξιακή διάσταση».

Ο Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στις θετικές εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας. Όπως επεσήμανε, «όταν

2. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2025

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/12/2024

Σελίδα: 31

ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

DEΣΜΕΥΣΕΙΣ

- 10 Μείωση κόστους ασφάλισης για γονείς που έχουν ασφάλεια υγείας για τα παιδιά
- 11 Αφορολόγητες παροχές από επιχειρήσεις σε νέους γονείς
- 12 Μονιμοποίηση της επιστροφής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στους αγρότες
- 13 Αύξηση προγράμματος δημοσίων επενδύσεων κατά 1 δισ. ευρώ
- 14 Αναβάθμιση των Ενόπλων Δυνάμεων
- 15 Φθηνότερο γρήγορο ίντερνετ με οπτική ίνα
- 16 Εκπτώση 4% στον φόρο εισοδήματος με εφάπαξ εξόφληση τον Απρίλιο
- 17 Πάταξη φοροδιαφυγής

πολλές ισχυρές ευρωπαϊκές χώρες τίθενται σε καθεστώς επιτήρησης, η ελληνική οικονομία αναβαθμίζεται. Σε πανίσχυρα κράτη, όπως η Γαλλία, οι φόροι αυξάνονται, εδώ στην πατρίδα μας οι φόροι εξακολουθούν να μειώνονται».

Ο Βασικός μισθός

Επίσης ο Πρωθυπουργός:

■ Υπογράμμισε πως θα τηρηθούν οι δεσμεύσεις για αύξηση του κατώτατου και του μέσου μισθού έως το 2027, εκτιμώντας πως ο μέσος μισθός θα ξεπεράσει τα 1.500 ευρώ.

■ Για το πρόβλημα του συσσωρευμένου πληθωρισμού ανέφερε ότι η άνοδος τιμών σε πολλά αγαθά απέχει από την πραγματική δυνατότητα του μέσου νοικοκυριού. Ωστόσο επεσήμανε τις παρεμβάσεις που έχουν γίνει για το ρεύμα, με φορολόγηση των υπερκερδών των επιχειρήσεων, και τις σημαντικές παρεμβάσεις και στα τρόφιμα. Όπως είπε, ο μέσος πληθωρισμός ειδικά στα τρόφιμα πλησιάζει το μηδέν. Ελπίζουμε η σταθεροποίηση των τιμών να συνεχιστεί. Οι τιμές θα σταματήσουν να ανεβαίνουν, ενώ το μόνο σίγουρο είναι ότι οι μισθοί δεν θα σταματήσουν να ανεβαίνουν.

Είναι ο μόνος τρόπος να αυξηθεί το διαθέσιμο εισόδημα.

Ακόμα αναφέρθηκε στη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά μία μονάδα, στο ότι καταργείται το τέλος επιτηδεύματος για όλους τους επαγγελματίες, μονιμοποιείται η επιστροφή τους ΕΦΚ στο πετρέλαιο για τους αγρότες και αναπροσαρμόζεται η εισφορά αλληλεγγύης με τρόπο που δεν θα ζημιώνει τους συνταξιούχους.

■ Εξέφρασε τον προβληματισμό του για το στεγαστικό πρόβλημα, περιγράφοντας τις δράσεις που δρομολογούνται με επίκεντρο το «Σπίτι μου 2».

■ Για το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων επεσήμανε πως αυξάνεται και άλλο, κατά 1 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2024 και συνολικά από τα 5,6 δισ. το 2019 στα 14,1 δισ. τον επόμενο χρόνο. Αναφέρθηκε επίσης στη συνεχή προσπάθεια αναβάθμισης των Ενόπλων Δυνάμεων.

■ Τόνισε την εικόνα της οικονομίας, η οποία χαρακτηρίζεται από άνοδο της κατανάλωσης των επενδύσεων αλλά και των καταθέσεων ειδικά των νοικοκυριών και αναφέρθηκε στο όφελος των 1,8 δισεκατομμυρίων ευρώ από τη μαχη πάταξης της φοροδιαφυγής.

3. REBRAIN GREECE « ΘΑ ΕΡΧΟΜΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΑΝ ΕΒΡΙΣΚΑ ΤΙΣ...

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/12/2024

Σελίδα: 1

REBRAIN GREECE «ΘΑ ΕΡΧΟΜΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΑΝ ΕΒΡΙΣΚΑ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ»

- Τα μηνύματα της πρώτης συνάντησης με Έλληνες του εξωτερικού

«ΤΑ ΝΕΑ» ΣΤΟ ΝΤΙΣΣΕΛΝΤΟΡΦ Σ. 10-11
ΚΑΙ ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ Σ. 2

Μέσο: .....ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...16/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: ...16/12/2024

Σελίδα: 10

FOCUS - 2

1.800 ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ «Ημέρα Καριέρας» στο Ντίσελντορφ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΠΑ

Αντι δεκαετία της κρίσης οι Έλληνες έφευγαν στο εξωτερικό για μια θέση εργασίας, σήμερα είναι οι επιχειρήσεις που τους χρειάζονται στην Ελλάδα. Τον δρόμο ανοίγει η «Ημέρα Καριέρας» στο Ντίσελντορφ, η πρώτη εκτός Ελλάδας, με τη συμμετοχή 51 επιχειρήσεων προσφέροντας 1.800 θέσεις εργασίας. «Όσο η χώρα μας αναπτύσσεται – σήμερα έχει διπλάσιο ρυθμό ανάπτυξης από τον μέσο όρο της ευρωζώνης – αναζητά ολόένα και περισσότερο εξειδικευμένο προσωπικό», είπε η υπουργός Εργασίας, Νίκη Κεραμέως. Στο πλαίσιο αυτό «αναδεικνύουμε σημαντικές επαγγελματικές ευκαιρίες σε συμπατριώτες μας που ζουν στο εξωτερικό προκειμένου να τους βοηθήσουμε σε ενδεχόμενη επιστροφή τους στην Ελλάδα», προσθέτει.

«Αιτήσεις οι εταιρείες που έχουμε εδώ προσφέρουν πολλές ποιοτικές θέσεις εργασίας, με καλές απολαβές», σημείωσε ο διοικητής ΔΥΠΑ Σπύρος Προσοφάλης. «Θέλουμε να αναδείξουμε τις δυνατότητες που προσφέρει η ελληνική οικονομία σε όλους όσοι σκέφτονται να επιστρέψουν. Η Ελλάδα αλλάζει με πολύ ταχείς ρυθμούς, έγιναν πολύ σημαντικές αλλαγές τα τελευταία πέντε χρόνια, υπάρχουν ακόμα περιθώρια βελτίωσης αλλά είναι πολύ σημαντικό να στηρίξουμε αυτήν την προσπάθεια».

Το υπουργείο Εξωτερικών συνδράμει στην προσπάθεια. «Βλέπουμε και μία διάσταση σημαντική για την εικόνα της χώρας μας και την προσέγγιση των Ελλήνων του εξωτερικού», είπε ο υφυπουργός Εξωτερικών, Γιώργος Κώστας, συνδέοντάς το με το Εθνικό Σχέδιο για τον Απόδημο Ελληνισμό του υπουργείου Εξωτερικών για την προσέγγιση της νέας γενιάς και των νέων που έφυγαν από την Ελλάδα τη δεκαετία της κρίσης.

Εργασιακό περιβάλλον

Το ζωνρό ενδιαφέρον και η προσέλευση δικαιώσε τους διοργανωτές. Στην ευρύτερη περιοχή του Ρουρ είναι συγκεντρωμένος ο μεγαλύτερος αριθμός Ελλήνων στην Ευρώπη. Για την «Ημέρα Καριέρας» στο Ντίσελντορφ ήρθε όμως και ο Κώστας Δ. από το Ρόζενχάιμ της νότιας Βαυαρίας, κάνοντας σχεδόν 800 χιλιόμετρα. «Ψάχνουμε δουλειά στην Ελλάδα, έχουμε δρομολογήσει την επιστροφή μας. Αλλά πρέπει πρώτα να βρούμε δουλειά», είπε στα «ΝΕΑ» η Πελαγία Κ., κρατώντας στην αγκαλιά το νεογέννητο παιδί της. Ο 27χρονος, Δημήτρης Σαγρέδος, ήρθε με τον πατέρα του περισσότερο για να αποκτήσει μία εικόνα και ερεθίσματα για επιστροφή στην Ελλάδα. Ο γιατρός, που ήρθε στη Γερμανία στα χρόνια της κρίσης και είναι εμπειρμένη κλινικός, σκέφτεται επίσης να επιστρέψει. «Φυσικά είναι πολύ σημαντικό στοιχείο οι οικονομικές απολαβές», λέει. Αλλά «πιο σημαντικό είναι βρεις έναν σεβασμό στο εργασιακό περιβάλλον και εκτίμηση για αυτά που έκανες και έχεις να προσφέρεις».

Με χαμόγελα έφυγαν από το Ντίσελντορφ οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων. «Ήταν μία πολύ ενδιαφέρουσα μέρα, μιλήσαμε με πάρα πολλά προφίλ, θέλουν να επιστρέψουν με τις καλύτερες προοπτικές», είπε στα «ΝΕΑ» η Μαίρη Λαζανίδου, υπεύθυνα ανθρώπινου δυναμικού στο ελληνικό τμήμα της γερμανικής Hemmersbach. Θετική εντύπωση αποκόμισε και ο Πάρις Διαμαντόπουλος από τη Χαλβουοργική, ένας τομέας με εξειδικευμένα εργασιακά χαρακτηριστικά. «Η μεγαλύτερη αναστολή τους είναι το οικονομικό ζήτημα», παραδέχεται.

3 εκδηλώσεις

έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του Rebrain Greece (Λονδίνο, Αμστερνταμ, Ντίσελντορφ)

102 επιχειρήσεις

συμμετέχουν συνολικά στο πρόγραμμα

Οι προοπτικές και τα εμπόδια για την επιστροφή στην Ελλάδα

Τα μηνύματα των πρώτων συναντήσεων με έλληνες εργαζομένους στο εξωτερικό για την ανάσχεση του brain drain

Σε οποιοδήποτε οικονομικό σενάριο βρεθεί κανείς, θα ακούσει ένα ισχυρό παράπονο από τους παράγοντες της αγοράς: «Μας λείπει εξειδικευμένο προσωπικό», λένε υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων. Το έλλειμμα που διαπιστώνεται προκύπτει σε μεγάλο βαθμό από το γεγονός ότι από το 2009 μέχρι το 2019 υπολογίζεται ότι περίπου 680.000 Έλληνες έφυγαν από τη χώρα, ενώ κάποιες εκτιμήσεις κάνουν λόγο για σχεδόν 1,1 εκατ. άτομα. Η αλήθεια είναι ότι κάποιοι εξ αυτών έχουν επιστρέψει, με το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών να τους υπολογίζει σε 350.000. Το μεγάλο στοίχημα, όμως, είναι να επιστρέψουν αρκετά ακόμα, ειδικά εργαζόμενοι υψηλής εξειδίκευσης που έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν σημαντικά το κεφάλαιο γνώσης στις ελληνικές επιχειρήσεις. Πρόκειται για ανθρώπους οι οποίοι έφυγαν για σπουδές ή εργασία κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης και έχουν ενθικτωθεί επαγγελματικά στο εξωτερικό.

ZOOM ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙ
ΠΕΤΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΠΑΝΑΓΩΠΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ

680.000

τουλάχιστον οι Έλληνες που έφυγαν στο εξωτερικό (2009-2019), αν και ορισμένοι κάνουν λόγο για πάνω από ένα εκατ. – 350.000 εκτιμάται πως έχουν επιστρέψει

γρμμια Rebrain Greece προσπαθεί να επαναπατήσει το ανθρώπινο κεφάλαιο που έφυγε από τη χώρα τα δύσκολα χρόνια. Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί τρεις εκδηλώσεις σε Λον-

300.000

υπολογίζεται ότι είναι τα κενά στην ελληνική αγορά εργασίας – 20.000 τουλάχιστον σε θέσεις υψηλής εξειδίκευσης

δίνο, Αμστερνταμ και Ντίσελντορφ, με την τελευταία να λαμβάνει χώρα τον περασμένο Σάββατο. Παράλληλα, έχουν θεσπιστεί και φορολογικά κίνητρα, με έκπτωση 50% στη φορολογία εισοδήματος για τα πρώτα επτά χρόνια από την επιστροφή.

Μεγάλο ενδιαφέρον

Το ενδιαφέρον για τις εκδηλώσεις είναι μέχρι στιγμής ζωνρό. «Η προοπτική της επιστροφής γοητεύει τους Έλληνες του εξωτερικού», λέει στα «ΝΕΑ» ο Νίκος Μπλαπίδης, γενικός γραμματέας Εργασιακών Σχέσεων. «Σίγουρα, δεν έχει γίνει παράδεισος η Ελλάδα σε ό,τι αφορά την εργασία, ούτε έχουμε την ανταγωνιστικότητα της Ολλανδίας, όμως το καράβι σφίβει», συνεχίζει. Οσον αφορά τους στόχους, ο ίδιος λέει ότι θα είναι επιτυχία για μια μικρή αγορά όπως η ελληνική να επιστρέψουν 500-1.000 άτομα χάρη στις εκδηλώσεις του Rebrain Greece. «Είναι πολύ νωρίς για να κρίνουμε την επιτυχία του προγράμματος, καθώς τώρα αρχίζουν να φαινούνται κάποια απτά αποτελέσματα από την εκδήλωση του Λονδίνου που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο», λέει ο Ν. Μπλαπίδης.

Σημειώνεται πως στο πρόγραμμα συμμετέχουν περισσότερες από 100 επιχειρήσεις, ενώ σε κάθε εκδήλωση δίνουν το «παρών» 15-20 εταιρείες. Όπως αναφέρει ο Ν. Μπλαπίδης, «προσπαθούμε να φτιάχνουμε ένα

ενδιαφέρον μείγμα επιχειρήσεων, ανάλογα και με το προφίλ των Ελλήνων που βρίσκονται στην κάθε πόλη». Επιπλέον, υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές, προκειμένου να μπορούν οι εταιρείες να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργαζομένων. «Δεν θα προτείνεις μια θέση 1.300 ευρώ σε έναν εργαζόμενο που ζει με μισθό Λονδίνου», εξηγεί.

Εντός του 2025, το Rebrain Greece θα επισκεφθεί εκ νέου το Λονδίνο, ενώ θα γίνει τουλάχιστον μία εκδήλωση στις ΗΠΑ. Παράλληλα, γίνεται σκέψη και για εκδηλώσεις σε άλλες περιοχές, όπως τα κράτη του Περισού Κόλπου, όπου εργάζονται αρκετοί Έλληνες, ειδικά στον τομέα των κατασκευών.

Στην πρόσφατη εκδήλωση του Rebrain Greece στο Αμστερνταμ συμμετείχαν περίπου 1.150 άτομα, πραγματοποιήθηκαν περισσότερα από 1.950 τετ-α-τετ ενδιαφερομένων με εκπροσώπους των επιχειρήσεων και οι εταιρείες συγκεντρώσαν κατά μέσο όρο περίπου 270 βιογραφικά. Ωστόσο, δεν ήταν λίγοι αυτοί που έφυγαν απογοητευμένοι από το πλαίσιο που παρουσιάσαν ορισμένες εταιρείες, ειδικά αν λάβουμε υπόψη κάποια οχόλια κυκλοφορούν σε διαδικτυακά φόρουμ, αλλά και τα ειρωνικά σχόλια που προκλήθηκαν όταν η Νίκη Κεραμέως εξήγησε το μοντέλο εφαρμογής της τετραήμερης εργασίας στην Ελλάδα, με τέσσερα δεκάωρα την εβδομάδα.

Το βέβαιο είναι πως εκτός από τους μισθούς, οι Έλληνες του εξωτερικού ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για τις συνθήκες εργασίας που θα βρουν στην Ελλάδα, εφόσον πάρουν τη μεγάλη απόφαση να επιστρέψουν. «Τους ενδιαφέρει η ισορροπία μεταξύ εργασίας και προσωπικής ζωής, καθώς και η εργασιακή κουλτούρα», επιβεβαιώνει ο Νίκος Μπλαπίδης.

3. REBRAIN GREECE « ΘΑ ΕΡΧΟΜΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΑΝ ΕΒΡΙΣΚΑ ΤΙΣ...

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/12/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/12/2024

Σελίδα: 11

TA NEA ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

3 ΝΕΟΙ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

Η επιλογή του εξωτερικού παραμένει μονόδρομος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ, 29 ετών, Μονπελιέ (Γαλλία)

Υποψήφιος διδάκτορας, τελευταίο έτος

Το γνωστό αντικείμενο της έρευνάς μου εντάσσεται στον τομέα της θεωρητικής πληροφορικής, είναι δηλαδή κυρίως ακαδημαϊκό και λιγότερο πρακτικό. Έτσι, οι ευκαιρίες για εργασία στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά περιορισμένες, με αποτέλεσμα η επιλογή του εξωτερικού να αποτελεί ουσιαστικά μονόδρομο.

Τα τελευταία χρόνια είχα την ευκαιρία να εργαστώ στο πλαίσιο του διδακτορικού μου, το οποίο χρηματοδοτείται από Γαλλία και Γερμανία. Το συγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα μου παρέχει επαρκή μισθό για τη διαβίωσή μου, ώστε να μπορώ να ενασχοληθώ χωρίς άγχη και αντιπερισπασμούς. Αυτό έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ένταξή μου στον ευρύτερο ακαδημαϊκό χώρο, μέσω ανάπτυξης διεθνών

συνεργασιών, συμμετοχής σε εργαστήρια, διαλέξεις και συνέδρια – απαραίτητο στοιχείο για τη διεξαγωγή ποιοτικής και ουσιαστικής έρευνας και αδύνατο χωρίς την κατάλληλη οικονομική υποστήριξη.

Σήμερα καλούμαι να αποφασίσω αν θα συνεχίσω ως μεταδιδακτορικός ερευνητής σε ίδρυμα άλλης ευρωπαϊκής χώρας, όπου θα έχω αντίστοιχη αντιμετώπιση, την απαραίτητη υποστήριξη και ίδιου επιπέδου παροχές, ώστε να παράγω υψηλού επιπέδου εργασία. Εχοντας επιλέξει αυτό το μονοπάτι, δυστυχώς η επιστροφή στην Ελλάδα φαντάζει για την ώρα απίθανη, αν και θα την επιθυμούσα. Συνεπώς, μέχρι να παρουσιαστεί η ευκαιρία μιας (μόνιμης) θέσης σε κάποιο ελληνικό πανεπιστήμιο και να έχω δυνατότητα να τη διεκδικήσω.

Χτίζω τις βάσεις για να γυρίσω στην Ελλάδα

Δρ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΩΤΗΣ, 29 ετών, Εδιμβούργο (Σκωτία)

Ερευνητής AI hardware

Στη Βρετανία χτίζω τις βάσεις για να γυρίσω στην Ελλάδα και είμαι αισιόδοξος πως στο μέλλον θα επιστρέψω μόνιμα. Η τεχνική νοημοσύνη και ειδικά το hardware είναι από τους βασικούς πυλώνες του μέλλοντος. Το εργασιακό μου περιβάλλον είναι αυτή τη στιγμή ιδανικός χώρος για να εξελιχθώ, διότι συνδυάζει την τεχνολογία με την επιχειρηματικότητα, οπότε η επιστροφή δεν είναι της παρούσης.

Όταν όμως έρθει αυτή η στιγμή, θέλω η Ελλάδα όπου θα επιστρέψω να είναι ενεργό μέλος μιας Ευρώπης με οργανωμένη αναπτυξιακή πολιτική. Ερχώρια, χρειαζόμαστε ένα συνολικό πακέτο μεταρρυθμίσεων που θα μεγαλώσουν την Ελλάδα σαν δίκτυο, και όχι μεμονωμένα στις μεγαλουπόλεις. Βασική προϋπόθεση είναι η συνεχής ενδυνάμωση της Υγείας και της Παιδείας μας.

Από το 2013 που έφυγα, έχουμε κάνει

μεγάλη πρόοδο στην ψηφιοποίηση του κράτους, η οποία όμως πρέπει να επεκταθεί και σε άλλους τομείς. Οι κινήσεις που γίνονται για την απόκτηση πρώτης κατοικίας από νέους με χαροποιούν, όπως και το γεγονός ότι έχουν γίνει κάποια μεγάλα έργα. Χρειαζόμαστε όμως φθηνές και γρήγορες μαζικές μετακινήσεις σε όλη τη χώρα, δική μας καθαρή ενέργεια και σταθερές τηλεπικοινωνίες παντού. Σε ό,τι αφορά τα εργασιακά, θεωρώ απαραίτητο να υπάρχει διαφάνεια για τις προοπτικές γρήγορης εξέλιξης. Επιχειρηματικά, ένα απλουστευμένο νομικό πλαίσιο για fast fail (γρήγορη πτώχευση) θα βοηθούσε. Ερευνητικά, πρέπει να δοθούν κίνητρα για έρευνα και καινοτομία στα πανεπιστήμια.

Θέλω να ζήσω μια δημιουργική ζωή και εύχομαι να μπορώ να το κάνω (και) στην Ελλάδα. Είναι το σπίτι μου.

Το ζήτημα της καριέρας αποτελεί μεγάλο εμπόδιο

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΣΙΤΣΙΡΙΓΚΟΥ, 25 ετών, Σαν Φρανσίσκο (ΗΠΑ)

Μηχανικός λογισμικού και εκπαιδευόμενη θεραπεύτρια

Δεν θα απέκλεια το ενδεχόμενο να επιστρέψω στην Ελλάδα για να εργαστώ, αλλά έχω πολλούς ενδοιασμούς. Υστερα από επτά χρόνια στις ΗΠΑ, η επιθυμία της επιστροφής γίνεται όλο και πιο δυνατή, όμως το ζήτημα της καριέρας αποτελεί μεγάλο εμπόδιο. Βασική προϋπόθεση είναι να υπάρχουν στην αγορά εργασίας υψηλότεροι μισθοί, καθώς η διαφορά είναι τεράστια. Επίσης, θα ήθελα να δω να υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερος σεβασμός προς τις γυναίκες του κλάδου STEM (επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική, μαθηματικά).

Από την άλλη, νιώθω ότι οι εταιρείες στην Ελλάδα στερούνται «ευλυγισίας». Στις ΗΠΑ εργάζομαι ως προγραμματίστρια και παράλληλα ολοκληρώνω το πτυχίο μου

σε έναν τελείως διαφορετικό τομέα, την ψυχολογία. Στην Ελλάδα φοβάμαι ότι δεν θα υπήρχε η ίδια ευρύτητα πνεύματος, ώστε να μπορώ να αποκαλώ τον εαυτό μου ταυτόχρονα μηχανικό λογισμικού και ψυχοθεραπεύτρια.

Επίσης, αισθάνομαι ότι στην Ελλάδα υπάρχει ένας ανθυγιεινός ανταγωνισμός και μια άσχημη αντιμετώπιση προς τους νέους και όσους δεν έχουν αρκετή εμπειρία σε έναν τομέα. Στις ΗΠΑ, οι εταιρείες είναι φτιαγμένες για να σε «κτίσουν», να σε βοηθήσουν να αναπτυχθείς και να μάθεις.

Σε ό,τι αφορά τις πρωτοβουλίες σαν το Rebrain Greece, θεωρώ ότι έχουν ενδιαφέρον και πιθανότητα θα πηγαίνα σε μια τέτοια εκδήλωση στο Σαν Φρανσίσκο. Ωστόσο, με χαμηλές προσδοκίες.

Κοινωνία

170.000.000

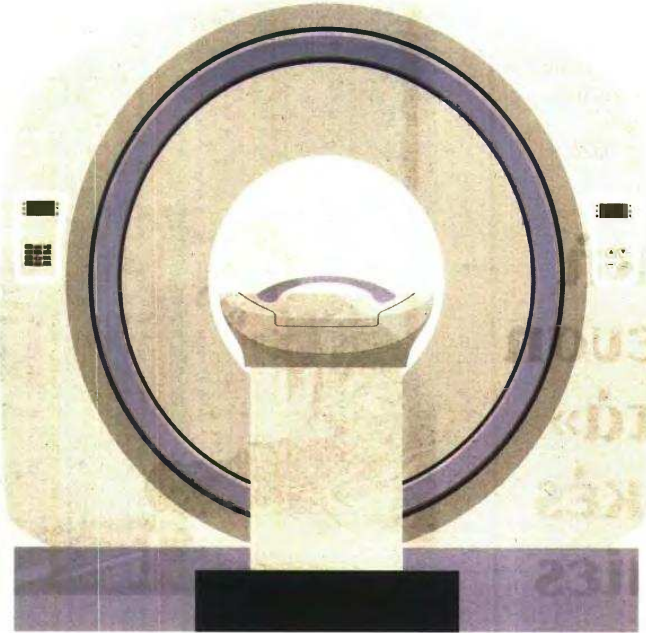
εξετάσεις εκτιμάται ότι θα έχουν γίνει μέχρι τη λήξη του 2024, η πλειονότητα των οποίων είναι μικροβιολογικές.

80%

αύξηση παρουσίασαν οι διαγνωστικές εξετάσεις που διενεργήθηκαν την οκταετία 2016-2024.

3.900

είναι περίπου τα σημεία όπου εκτελούνται διαγνωστικές εξετάσεις όλων των ειδών.

900

εκατομμύρια ευρώ θα στοιχίσουν στον ΕΟΠΥΥ οι διαγνωστικές εξετάσεις για το 2024, αν και οι διαθέσιμοι πόροι επαρκούν μόνο για το 50%.

€70

ή και περισσότερα μπορεί να χρειαστεί να καταβάλει από την τσέπη του ένας πολίτης για γωμάτευση από έναν «καλό γιατρό».

60

μέρες μπορεί να αναγκαστεί να αναμένει ένας πολίτης προκειμένου να βρει ραντεβού σε ιδιωτικό διαγνωστικό για να εκτελέσει μια εξέταση.

Γολγοθάς για μία μαγνητική

Του Γιώργου Σακκά

Η 54χρονη Β.Γ. διαγνώστηκε πρόσφατα με σοβαρή διαταραχή του στομάχου, η οποία απαιτούσε μια γρήγορη απεικονιστική εξέταση του προβλήματός της. Το παραπεμπτικό της εκδόθηκε από τον ΕΟΠΥΥ. Στην πρώτη προσπάθειά της να κλείσει ραντεβού για την εξέτασή της σε ένα ιδιωτικό διαγνωστικό κέντρο η απάντηση ήταν ότι τα διαθέσιμα ραντεβού δίνονταν για περίπου έναν μήνα αργότερα. Τηλεφώνησε σε 4 διαφορετικά κέντρα. Οι καθυστερήσεις έφθασαν τον ενάμιση μήνα ενώ σε ένα από αυτά την ενημέρωσαν ότι θα πρέπει να περιμένει δύο μήνες. «Για την εκτέλεση του παραπεμπτικού σας από τον ΕΟΠΥΥ, το επόμενο διαθέσιμο ραντεβού για υπέρηχο προγραμματίζεται για αρχές Φεβρουαρίου του 2025...».

«Πληρώστε από την... τσέπη σας»

Φυσικά, η δυνατότητα να κάνει το ραντεβού της ιδιωτικά της επισημάνθηκε. Σε αυτή την περίπτωση θα μπορούσε να το κάνει αμέσως την επόμενη ημέρα. Αλλά θα έπρεπε να καλύψει η ίδια το ποσό της εξέτασης.

Η έρευνα του «Βήματος» που ξεκίνησε μετά τη συνομιλία με την ίδια κατέληξε στα ίδια συμπεράσματα. Οι καθυστερήσεις (συνήθως μνημόν) των εξετάσεων σε ιδιωτικά ή άλλα διαγνωστικά κέντρα είναι μια καθημερινότητα για τους εκατοντάδες ασφαλισμένους που ζητούν την εκτέλεση ενός απλού παραπεμπτικού. Ταυ-

Καθυστερήσεις, τλαιπωρία και ιδιωτική επιβάρυνση για εκατοντάδες ασθενείς που χρειάζονται απεικονιστική εξέταση - Αιτίες της αυξημένης ζήτησης, μεταξύ άλλων, η γήρανση του πληθυσμού αλλά και η πανδημία που ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο των διαγνώσεων

τόχρονα, οι καθυστερήσεις είναι μεγάλες και για τις επισκέψεις σε ιατρούς του ιδιωτικού τομέα που δέχονται με ραντεβού ασφαλισμένους του ΕΟΠΥΥ.

Έτσι, στον δρόμο της... δωρεάν υγείας, οι ασθενείς βρίσκονται συχνά μπροστά στην επιλογή (όσοι έχουν επιλογή) της ιδιωτικής κάλυψης του κόστους των περισσότερων εξετάσεων. Κάτι το οποίο φυσικά και συμφέρει τα διαγνωστικά κέντρα αλλά τελικά έμμεσα και τον ίδιο τον ΕΟΠΥΥ, ο οποίος δεν επιβαρύνεται με τα κόστη αποζημίωσης.

Σε συνομιλία του με «Το Βή-

μα» εκπρόσωπος μεγάλου ιατρικού διαγνωστικού κέντρου δεν αρνήθηκε ότι υπάρχουν καθυστερήσεις και μεγάλες αναμονές, ειδικά δε όταν πρόκειται για εξετάσεις που αφορούν υπερήχους. Όπως ανέφερε, «υπάρχει αφενός μεγάλη ζήτηση, αφετέρου περιορισμένο επιστημονικό προσωπικό, το οποίο δεν έχει τον χρόνο να ασχοληθεί με μια ιδιαίτερα χαμηλά αποζημιωμένη ιατρική πράξη». «Οι δε επιστήμονες που θα ασχοληθούν με τη συγκεκριμένη εξέταση πραγματοποιούν και μια σειρά άλλων και ο χρόνος δεν επαρκεί, ειδικά όταν δεν αρμόζει λογικά» κατέληξε ο ίδιος.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ακόμη το γεγονός ότι η διατήρηση των εξετάσεων, δηλαδή ο κρατικός τμροκατάλογος με βάση τον οποίο κοστολογούνται και αποζημιώνονται οι εξετάσεις, δεν έχει ανανεωθεί εδώ και πλέον των τριών δεκαετιών. Σε πολλές περιπτώσεις δε, οι τιμές είναι δραματικά χαμηλές και αποτελούν βασικό αντικίνητρο σε έναν επιστημονα υγείας.

Αύξηση 80% στις διαγνωστικές εξετάσεις

Κάθε χρόνο στην Ελλάδα διενεργούνται εκατομμύρια διαγνωστικές εξετάσεις, η πλειονότητα των οποίων είναι μικροβιολογικές (εξετάσεις βιολογικών υλικών). Όπως λέει ο προϊστάμενος Διευθύνσεως Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΕΟΠΥΥ **Σπύρος Γούλας**, «το 2024 περίπου 47.000 ενεργοί ιατροί ανταγωνιστούν μέσω της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης από ένα «καλάθι» 886 διαγνωστικών εξετάσεων που αποζημιώνει ο ΕΟΠΥΥ, εκδίδουν ένα παραπεμπτικό και κάθε ασφαλισμένος, δικαιούχος του ΕΟΠΥΥ,

αναζητεί την εκτέλεσή του μέσα από ένα δίκτυο 3.900 παρόχων σε όλη τη χώρα. Οι πάροχοι αυτοί μπορεί να είναι διαγνωστικά εργαστήρια, όπως βιοπαθολογικά, απεικονιστικά, πυρηνικής ιατρικής. Μπορεί να είναι και γιατροί, οι οποίοι στο ιατρείο τους εκτελούν διαγνωστικές πράξεις ή μπορεί να είναι ακόμη και τα εξωτερικά διαγνωστικά εργαστήρια ιδιωτικών κλινικών που βλέπουν εξωτερικούς ασθενείς».

Την τρέχουσα χρονιά ο αριθμός των διαγνωστικών εξετάσεων φαίνεται να κλείνει στις 170.000.000, έναντι των 95.000.000 το 2016 (αύξηση 80%), ενώ η αξία αυτών εκτιμάται ότι θα φθάσει στα 900 εκατ. ευρώ από 450 εκατ. ευρώ πριν από 8 χρόνια, με τον ΕΟΠΥΥ να καλύπτει μόνο τα 489 εκατ. ευρώ.

Όπως επισημαίνει ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Ιατρικών Διαγνωστικών Κέντρων (ΠΑΣΙΔΙΚ) **Ιωάννης Καραμυνιάς**, «τα τελευταία χρόνια με την απαξίωση των αμοιβών των απεικονιστικών εξετάσεων από τον ΕΟΠΥΥ με την εμβολή των μηχανισμών απομείωσης του κόστους υπάρχει άρνηση των νέων ιατρών να πάρουν την εξειδίκευση του Ακτινοδιαγνώστη. Αρκετοί από τους εξειδικευμένους μεταναστεύσαν σε χώρες του εξωτερικού και οι εναπομείναντες επένδυσαν να ασχοληθούν με τις διαγνώσεις αξονικών και μαγνητικών τομογραφιών γιατί επιτυγχάνουν καλύτερες αμοιβές από το να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στους υπερήχους σόματιος και αγγείου. Αποτέλεσμα είναι οι πολίτες να ταλαιπωρούνται. Η αναμονή στον ιδιωτικό τομέα κινείται από 20 ημέρες το λιγότερο έως και 2 μήνες το μέγιστο. Στις δημόσιες δομές είναι ακόμα μεγαλύτερες οι αναμονές. Την ίδια στιγμή οι ασφαλιστικές

εταιρείες για την εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων τους απαιτούν άμεσα εξυπηρέτηση και αμείβουν με καλύτερες τιμές τους υπερήχους. Έτσι, πολλοί πάροχοι διατηρούν ζώνες στα ραντεβού τους για να εξυπηρετήσουν τα περιστατικά αυτά και αν δεν συμπληρωθούν, διαθέτουν τα ραντεβού αυτά στην ιδιωτική τους πελατεία».

Μιλώντας για τις αιτίες της αύξησης στις εξετάσεις, ο κ. Γούλας αποκαλύπτει και άλλους παράγοντες όπως η γήρανση του πληθυσμού της χώρας, η οποία οδηγεί σε αυξημένη συχνότητα χρόνιων νοσημάτων, η αλλαγή νοσηρότητας που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια με έμφαση στην προληπτική ιατρική και η πανδημία που ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο των διαγνώσεων στη διαχείριση των λοιμωδών νοσημάτων.

Εντατικό έλεγχο και «κόφτες»

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ΕΟΠΥΥ έχει δεχθεί δεκάδες καταγγελίες ακόμη και για υπερκρεώσεις και αθέτηση δεσμεύσεων από παρόχους. Για τον λόγο αυτόν προχωρεί σε συνεχείς ελέγχους, τα αποτελέσματα των οποίων αναμένονται το προσεχές διάστημα. Η διοικήτρια του ΕΟΠΥΥ **Θεανώ Καραποδίνη** μιλώντας στο «Βήμα» αναφέρεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό του Οργανισμού και στη μελλοντική άμεση παρακολούθηση των ιατρικών πράξεων σε πραγματικό χρόνο. Ο υπουργός Υγείας από την πλευρά του έχει ήδη εκδώσει νομοθετικές ρυθμίσεις θεσπίζοντας «κόφτες» στην υπερουταγογράφηση εξετάσεων, ωστόσο δεν λείπουν και τα παράπονα ότι οι «κόφτες» μπλοκάρουν και τη συνταγογράφηση απαραίτητων εξετάσεων.